

Beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

op 11 december 2006 bij hen ingekomen aanvraag van Heijderhoeve Hoekseweg BV gelegen aan de Hoekseweg 1 te Heeswijk-Dinther om veranderingsvergunning als bedoeld in artikel 8.1 lid 1.b. van de Wet milieubeheer voor een agrarisch bedrijf met varkens en opslag en verwerking van bijproducten.

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
info@brabant.nl
www.brabant.nl
Bank ING 67.45.60.043
Postbank 1070176

BESCHIKKING

Heijderhoeve Hoekseweg BV
Justitieweg 2
5473 XZ HEESWIJK-DINTHER

Onderwerp

Vergunning ingevolge de Wet milieubeheer

Directie

Ecologie

Ons kenmerk

1358653

I De aanvraag

I.A Beschrijving van de aanvraag

Op 11 december 2006, aangevuld 16 juni 2007, hebben wij een aanvraag van R. van der Heijden (hierna: de aanvrager) voor de inrichting Heijderhoeve Hoekseweg BV gelegen aan de Hoekseweg 1 te Heeswijk-Dinther ontvangen voor een vergunning krachtens de Wet milieubeheer, ook wel milieuvergunning genoemd, hierna te noemen de Wm-vergunning, voor een veranderingsvergunning (artikel 8.1 lid 1.b. van de Wet milieubeheer) voor een agrarisch bedrijf met vleesvarkens.

De Wm-vergunning wordt gevraagd voor onbepaalde tijd.

De aanvraag voorziet in een uitbreiding van een bestaande vleesvarkenshouderij tot:

- 1.154 st. gespeende biggen < 25 kg, hokopp. max. 0,35 m², GL BB 97-01-052 V2;
- 4.284 st. gespeende biggen < 25 kg, hokopp. groter dan 0,35 m², GL BB 00-02-084;
- 2.990 st. vleesvarkens, ged. roostervloer, hokopp. max. 0,8 m², GL BB 96-04-035 V1;
- 1.000 st. vleesvarkens, ged. roostervloer, hokopp. groter dan 0,8 m², GL BB 96-04-035 V1;
- 3.248 st. vleesvarkens, ged. roostervloer, hokopp. groter dan 0,8 m², GL BB 00-02-084;
- opslag van maximaal 180 ton stapelbare bijproducten en 520 m³ natte bijproducten afkomstig van de voedingsmiddelenverwerkende industrie.

Het bedrijf is vergunningplichtig volgens categorieën 1.1, 7.1, 8.1, 28.1 lid b en 28.4 lid c, 1° van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb).

Binnen de inrichting wordt meer dan 15.000 ton per jaar aan bijproducten doorgezet in de voorgestelde situatie. De bijproducten zijn afvalstoffen die vrijkomen bij de productieprocessen van de levens- en genotmiddelen industrie.

Door de verwerking van de bijproducten zijn wij op grond van categorie 28.4 lid c, 1° van bijlage 1 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer, bevoegd gezag voor de inrichting.

I.B Locatie van de inrichting en het bestemmingsplan

De inrichting is gelegen aan de Hoekseweg 1, kadastraal bekend gemeente Bernheze sectie F, nummers 1190, 1191, 1050 en 1051.

De inrichting ligt in landelijk gebied. De dichtst bij gelegen burgerwoning ligt op een afstand van 185 meter van de inrichtinggrens. De dichtst bij gelegen agrarische bedrijfswoning ligt op een afstand van 81 meter van de inrichtinggrens.

Op circa 1.400 meter is kwetsbaar gebied 'Heische Wal' gelegen.

Conform vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspaar van de Raad van State is het niet toegestaan planologische aspecten te betrekken bij het al dan niet verstrekken van een vergunning op grond van de Wet milieubeheer (Wm). Hierdoor kan er een situatie ontstaan dat de aanvraag om een Wm-vergunning niet in overeenstemming is met het ter plaatse geldende bestemmingsplan.

Wij wijzen erop dat een afgifte van de gevraagde Wm-vergunning niet betekent dat wij ook planologisch instemmen. Overigens treedt de gevraagde Wm-vergunning in zijn geheel niet in werking zolang de vereiste bouwvergunning die vereist is voor (een onderdeel van) het initiatief niet is verleend (Wet milieubeheer, artikel 20.8).

II Procedure van de aanvraag om milieuvergunning

II.A De aanvraag

II.A.1 Ontvangst van de aanvraag

De aanvraag is door ons op 11 december 2006 ontvangen en is door ons op 21 december 2006 doorgestuurd naar de wettelijke adviseurs, te weten:

- a. het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bernheze;
- b. het dagelijks bestuur van het waterschap Aa en Maas te 's-Hertogenbosch.

De navolgende bescheiden maken deel uit van de aanvraag:

- aanvraagformulier d.d. 15 november 2006;
- tekening 10490WM01 van de inrichting d.d. 14 juni 2007;
- detailtekening 10490WM01 d.d. 14 juni 2007;
- verzoek tot ontheffing voor het lozen van het retourwater uit het koeldeksysteem;
- beschikking Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant over de aanmeldingsnotitie van 20 oktober 2006.

Deze bescheiden leveren voldoende informatie op voor een goede beoordeling van de aanvraag.

II.A.2 Aanvullende gegevens

Op 16 juni 2007 hebben wij van de aanvrager een aanvulling op de aanvraag ontvangen. De aanvulling betreft twee aangepaste tekeningen. De aangepaste tekeningen vervangen de tekeningen zoals deze bij de aanvraag zijn gevoegd.

II.B Coördinatie Wm-vergunning en Wvo-vergunning

Deze inrichting loost geen water zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet verontreiniging oppervlaktewater. De aanvrager heeft naast de Wm-vergunning geen Wvo-vergunning nodig. Coördinatie van de Wm-vergunning met de Wvo-vergunning is in dit geval dus niet aan de orde.

III Toetsingskaders

III.A Artikel 8.8 tot en met 8.10 Wet milieubeheer

III.A.1 Algemeen

De artikelen 8.8 tot en met 8.10 van de Wet milieubeheer omvatten het toetsingskader voor de beslissing op de aanvraag. In het beoordelingsverslag, kenmerk 8497/72457 (bijlage 1) geven wij aan hoe de aanvraag zich tot het toetsingskader verhoudt. Hierbij beperken wij ons tot die onderdelen van het toetsingskader die ook werkelijk op onze beslissing van invloed zijn.

III.B Beoordeling van de aanvraag

Aanvragen om vergunningen voor veehouderijen worden specifiek getoetst op ammoniakbelasting en stankhinder, alsmede op andere aspecten zoals bodem en geluid.

Behalve aan de Wet milieubeheer moet de aanvraag ook worden beoordeeld op andere of daarmee samenhangende wet- en regelgeving, zoals het Besluit milieu-effectrapportage 1994 (Besluit Mer) en de Richtlijn nummer 96/61/EG van de Raad van de Europese Unie van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (IPPC-richtlijn).

De beoordeling van de aanvraag is vastgelegd in het beoordelingsverslag, kenmerk 8497/72457 (bijlage 1).

IV Bekendmaking ontwerpbeschikking

IV.A Ter inzage legging

De kennisgeving over de ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken is gepubliceerd in de Staatscourant en in een ter plaatse verschijnend regionaal dagblad op 13 juli 2007. Vervolgens heeft de ontwerpbeschikking gedurende zes weken ter inzage gelegen in het gemeentehuis van Bernheze, Afdeling Milieu en Bouwzaken aan De Misse 6 te Heesch en in het provinciehuis van Noord-Brabant, Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch, namelijk van 16 juli 2007 tot en met 27 augustus 2007.

IV.B Zienswijzen

Naar aanleiding van de ontwerpbeschikking op de aanvraag is op 15 augustus 2007 namens een aantal omwonenden aan de Roostenburgseweg de volgende schriftelijke zienswijzen ingebracht. De zienswijzen zijn ingediend door J. Voets e.a., Roostenburgseweg 1a te Heeswijk-Dinther, datum brief 6 augustus 2007, verder te noemen J. Voets e.a.

IV.B.1 Samenvatting zienswijzen

De zienswijzen van reclamanten luiden kort samengevat als volgt:

- a. J. Voets e.a. geeft aan dat bijproducten afvalstoffen zijn die vrijkomen bij de productieprocessen van de levens- en genotsmiddelen industrie. Er wordt gevraagd wat de exacte hoeveelheid afvalstoffen in tonnen per jaar is die maximaal mogen worden verwerkt? Daarnaast wordt gevraagd welke afvalstoffen mogen uitsluitend worden verwerkt met naam en toenaam, en tot welke houdbaarheidsdatum?
- b. J. Voets e.a. maakt de volgende opmerkingen met betrekking tot de m.e.r.-beoordelingsplicht. Waarom laat GS geen milieueffectrapportage opstellen? De ondergrens t.a.v. de dierbezetting van de m.e.r. plicht wordt overschreden.
Verder wordt er een vergunning gevraagd voor een zgn. brijvoerkeuken. Het vullen van silo's, de opslag en het mengen van het voer, geeft beduidend meer geur- en geluidshinder dan met standaard voeren. Dit is onze praktische ervaring in dit gebied.
Daarnaast wordt opgemerkt dat cumulatief normen wel eens overschreden kunnen worden;
- c. J. Voets e.a. merkt verder op dat de brijvoerkeuken al een geruime tijd zonder vergunning inwerking is en dat er nooit klachten over de geuroverlast zijn gemaakt, is geen garantie voor de toekomst;
- d. J. Voets e.a. merkt verder op dat een uitgebreide m.e.r. rapportage met werkelijke gegevens over stank en geluid een goede onderbouwing voor de te verlenen vergunning zou moeten geven.

IV.B.2 Reactie op de zienswijzen

De aanvraag, de ontwerpbeschikking en de bijbehorende stukken hebben vanaf 16 juli 2007 tot en met 27 augustus 2007 ter inzage gelegen. De zienswijzen zijn binnen de in artikel 3.16 Awb aangegeven termijn ingediend, zij zijn in zoverre ontvankelijk.

Hieronder gaan wij in op de ingekomen zienswijzen.

ad a.

De bijproducten die aan de varkens worden gevoerd zijn meestal restproducten van de levens- en genotsmiddelen industrie. Het wordt als afvalstof omschreven omdat bij de desbetreffende industrie deze producten niet in hun doelstelling zijn opgenomen. Voorbeeld AVIKO heeft als doelstelling onder andere aardappelproducten te produceren voor menselijk consumptie. AVIKO heeft niet als doelstelling om veevoer te produceren. Bij het proces binnen AVIKO om aardappelproducten te produceren komen toch reststromen vrij. Dit zijn de bijproducten die als afvalstof worden afgezet naar onder andere de varkenshouderij.

De restproducten zijn divers van aard maar kunnen ook gewone producten zijn die niet voor de consumptie worden verkocht of over de houdbaarheidsdatum van de verpakking zijn. De voedingswaarde van deze producten is goed. De vleesvarkens zetten deze restproducten dan ook weer om in hoogwaardig vlees en mest.

In het aanvraagformulier is onder punt 14. een berekening gemaakt van de doorzet aan voer binnen de inrichting. Het voorgestelde rantsoen wordt gemaakt middels een aantal bijproducten die in een overzicht als bijlage bij het aanvraagformulier zijn gevoegd. Het is voor de inrichtinghouder niet mogelijk om exact aan te geven de hoeveelheid per bijproduct omdat hij afhankelijk is van het aanbod van het bijproduct op de markt. Tevens wordt het rantsoen bijgesteld naar aanleiding van de prijs van het bijproduct.

Verder is van de bijproducten geen houdbaarheidsdatum aanwezig. Binnen de inrichting worden alleen producten verwerkt die niet zijn bedorven. De producten zijn GMP-waardig en HACCP-waardig. Deze certificering van de producten geeft een waarborging voor de veehouder aan dat deze producten zonder problemen mogen worden gevoerd aan de dieren. De natte producten zijn allemaal aangezuurd om bederf tegen te gaan. De doorzet van de bijproducten is maximaal 14 dagen.

Nu gewerkt wordt met hoogwaardige bijproducten, die opgeslagen worden in speciale voorzieningen is de kans verwaarloosbaar dat binnen de inrichting bedorven producten aanwezig zijn.

Deze zienswijze achten wij ongegrond.

ad b.

Het is juist dat er meer dan 3.000 vleesvarkens binnen de inrichting worden gehouden. Dit betekent dat de drempelwaarde uit bijlage C van het Besluit Mer wordt overschreden. Maar zoals in paragraaf I.A in het beoordelingsverslag, kenmerk 8497/72457 (bijlage 1) is aangegeven betreft de feitelijke uitbreiding maar 2.858 vleesvarkens(plaatsen) (7.238 – 4.380). Dit is hoger dan 2.200 maar lager dan 3.000. Volgens bijlage D van het Besluit MER dient dan een aanmeldingsnotitie-m.e.r. te worden aangeleverd door de inrichtinghouder. Dit heeft de inrichtinghouder op 15 augustus 2006 gedaan. Naar aanleiding van deze aanmeldingsnotitie-m.e.r. is door ons besloten om gezien de omstandigheden en de ligging van de inrichting geen MER te verlangen. Dit is vastgelegd in de beschikking van 20 oktober 2006.

Daarnaast wordt door J. Voets e.a. aangegeven dat voor de brijvoerkeuken een MER mogelijk noodzakelijk is. De brijvoerkeuken voor het maken van het brijvoer van de dieren is in het Besluit Mer geen activiteit waarvoor een MER dient te worden opgesteld. Verder dient te worden opgemerkt dat deze inrichting altijd al een brijvoerkeuken heeft gehad. Deze brijvoerkeuken is dan ook reeds vergund middels een milieuvergunning.

De opmerking van de J. Voets e.a. dat de cumulatieve normen wel eens kunnen worden overschreden wordt niet verder onderbouwd. Uit de beoordeling van de aanmeldingsnotitie-m.e.r. blijkt dat de inrichting kan voldoen aan het rapport nr. 46 uit de publicatiereeks Lucht. Dit rapport is specifiek opgesteld om de cumulatieve geurhinder van veehouderijen te bepalen. Verder is de aanvraag tijdens de onderliggende procedure getoetst aan de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden (Wsv). De inrichting is gelegen in een landbouwontwikkelingsgebied. Volgens de Wsv is er met betrekking tot cumulatie van geurhinder geen toets nodig voor agrarische inrichtingen.

Verder neemt de ammoniak- en stofemissie af met deze aanvraag. Dit betekent dat dit een verbetering is voor het milieu.

Nu door J. Voets e.a. geen verdere concretisering aan cumulatieve geurnormen is gegeven en naar onze mening getoetst is aan de geldende wetgeving, is voor de voorgestelde wijziging van inrichting zeker geen MER noodzakelijk.

Deze zienswijze achten wij ongegrond.

ad c.

Zoals reeds onder punt b. is aangegeven betreft het hier een inrichting met een milieuvergunning voor de brijvoerkeuken. Met onderliggende aanvraag wordt een veranderingsvergunning aangevraagd waarbij brijvoerkeuken en de opslag van de bijproducten iets wijzigt ten opzichte van de huidige vergunning.

Volgens de huidige vergunning mag er maximaal 180 ton droge bijproducten worden opgeslagen en in de bunkersilo's mag 900 m³ natte bijproducten worden opgeslagen. Met deze aanvraag wordt deze hoeveelheid teruggebracht naar maximaal 700 ton/m³. Dit betekent dat de opslaghoeveelheid met deze aanvraag zelfs wordt teruggebracht.

De doorzet neemt wel toe met deze aanvraag, omdat er meer dieren binnen de inrichting worden gehouden.

Nu de inrichting al geruime tijd inwerking is en de opslag hoeveelheid aan bijproducten wordt teruggebracht verwachten wij geen klachten vanuit de omgeving. Tevens bieden de voorschriften die aan de vergunning zijn verbonden ons voldoende mogelijkheden om overlast naar de omgeving te beperken of te voorkomen.

Deze zienswijze achten wij ongegrond.

ad d.

Zoals reeds is uitgewerkt onder de punten b. en c. leidt de aangevraagde situatie niet tot een dusdanige situatie dat een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld voor de gewijzigde situatie met betrekking tot geur.

Met betrekking tot het aspect geluid is in het beoordelingsverslag, kenmerk 8497/72457 (bijlage 1) onder paragraaf III.F de wijziging aangegeven. Zoals uit deze paragraaf blijkt zijn er een aantal positieve zaken (het aanbrengen van centrale luchtafzuiging met een luchtwasser) binnen de inrichting doorgevoerd, waardoor de beperkte toename van de extra transportbewegingen niet leiden tot een situatie dat niet kan worden voldaan aan de geluidsnormen zoals zijn opgenomen in de milieuvergunning.

Een uitgebreide MER leidt zeker niet tot een andere conclusie. Daarnaast is een goede MER niet meer dan een uitgebreid informatiedocument waaruit het bevoegd gezag gegevens kan putten om een juiste milieuvergunning op te stellen.

Deze zienswijze achten wij ongegrond.

IV.C Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

In de beschikking onder paragraaf I.A onder punt e. is abusievelijk het verkeerde Groen Label nummer vermeld. Dit moet GL BB 00-02-084 zijn in plaats van GL BB 00-02-035 V1. Dezelfde fout is ook gemaakt in voorschrift 2.1.1. Dit is gecorrigeerd in de beschikking en in de voorschriften.

Verder zijn er na aanleiding van de zienswijzen geen wijzigingen in de beoordeling, voorschriften en beschikking doorgevoerd zoals deze is gepubliceerd als ontwerpbeschikking.

V Conclusie

De tegen de ontwerpbeschikking ingebracht zienswijzen zijn alle ongegrond.

Op grond van de overwegingen zoals vastgelegd in het beoordelingsverslag, kenmerk 8497/72457 (bijlage 1), besluiten wij de gevraagde Wm-vergunning te verlenen. Ter bescherming van het milieu verbinden wij voorschriften aan de vergunning.

Onderhavige aanvraag betreft een veranderingsvergunning. De voorschriften van de revisievergunning blijven van kracht op het bestaande en reeds vergunde gedeelte, en zijn ook van toepassing op de veranderingen, tenzij anders is voorgeschreven in de voorschriften behorende bij onderhavige vergunning.

VI Termijn waarvoor de Wm-vergunning wordt verleend

Wij verlenen een Wm-vergunning voor een termijn van ten hoogste tien jaar indien:

- a. de Wm-vergunning betrekking heeft op een inrichting waarin afvalstoffen, van buiten de inrichting afkomstig, worden verwijderd; of
- b. op een inrichting waarin gevaarlijke afvalstoffen die in de inrichting zijn ontstaan op of in de bodem worden gebracht om ze daar te laten.

In dit geval verlenen wij de aangevraagde Wm-vergunning voor 10 jaar voor wat betreft de activiteiten opslag en mengen van afvalstoffen, zijnde de bijproducten.

Voor wat betreft het overige gedeelte van de inrichting, wordt de Wm-vergunning verleend voor onbepaalde tijd.

VII Besluit

Gelet op het voorgaande en de ter zake geldende wettelijke bepalingen hebben wij besloten:

- a. de door R. van der Heijden, ten behoeve van Heijderhoeve Hoekseweg BV, Hoekseweg 1, 5473 XZ te Heeswijk-Dinther aangevraagde Wm-vergunning als bedoeld in artikel 8.1, lid 1.b. van de Wet milieubeheer voor de activiteit het opslaan van 180 ton stapelbare bijproducten en 520 m³ natte bijproducten afkomstig van de voedingsmiddelenverwerkende industrie en het mengen van deze afvalstromen, te verlenen voor een periode van 10 jaar gerekend vanaf het in werking treden van de beschikking;
- b. de door R. van der Heijden, ten behoeve van Heijderhoeve Hoekseweg BV, Justitieweg 2, 5473 XZ te Heeswijk-Dinther aangevraagde Wm-vergunning als bedoeld in artikel 8.1, lid 1.b. van de Wet milieubeheer voor het overige gedeelte van de inrichting te verlenen voor onbepaalde tijd;
- c. dat de bij dit besluit behorende gewaarmerkte aanvraag deel uitmaakt van dit besluit voor zover de voorschriften en beperkingen niet anderszins bepalen;
- d. aan deze Wm-vergunning de voorschriften en beperkingen te verbinden, zoals die in bijbehorende voorschriften zijn opgenomen;
- e. in afwijking van het verbod tot het lozen van afvalwater in de bodem, staan wij de lozing van het retourwater van het koeldeksysteem in de bodem toe voor een periode van 10 jaar.
- f. bij dit besluit wordt als bijlage gevoegd het besluit van 20 oktober 2006, waarbij is beslist dat er geen milieu-effectrapport moet worden overgelegd;
- g. het origineel van dit besluit te zenden aan Heijderhoeve Hoekseweg BV, Hoekseweg 1, 5473 XZ Heeswijk-Dinther en een afschrift te zenden aan:
  - het college van burgemeester en wethouders van Bernheze, Postbus 19, 5384 ZG Heesch;
  - het dagelijks bestuur van het waterschap Aa en Maas, Postbus 5049, 5201 GA 's-Hertogenbosch;
  - Regionaal Milieubedrijf, de heer C. Lankveld, Postbus 88, 5430 AB Cuijk;
  - J. Voets, Roostenburgseweg 1a, 5473 XT Heeswijk-Dinther;
  - aan de bewoner van het pand, Roostenburgseweg 1, 5473 XT Heeswijk-Dinther;
  - aan de bewoner van het pand, Roostenburgseweg 4, 5473 XT Heeswijk-Dinther;

- aan de bewoner van het pand, Roostenburgseweg 3, 5473 XT Heeswijk-Dinther;
  - aan de bewoner van het pand, Roostenburgseweg 3a, 5473 XT Heeswijk-Dinther;
  - aan de bewoner van het pand, Roostenburgseweg 3b, 5473 XT Heeswijk-Dinther;
  - aan de bewoner van het pand, Roostenburgseweg 2, 5473 XT Heeswijk-Dinther;
  - aan de bewoner van het pand, Roostenburgseweg 5, 5473 XT Heeswijk-Dinther;
  - aan de bewoner van het pand, Roostenburgseweg 12, 5473 XT Heeswijk-Dinther;
  - aan de bewoner van het pand, Roostenburgseweg 8, 5473 XT Heeswijk-Dinther;
  - aan de bewoner van het pand, Roostenburgseweg 6, 5473 XT Heeswijk-Dinther;
- h. deze beschikking bekend te maken op 28 december 2007.

's-Hertogenbosch, 20 december 2007.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

ir. J.P.M. van Erdewijk,
bureauhoofd Vergunningverlening Afvalrecycling en Industriële bedrijven.

Inhoudsopgave

Begrippen- en literatuurlijst.....	2
1 Algemeen.....	3
1.1 EERDERE VERGUNNINGEN	3
2 Het houden van dieren	4
2.1 ALGEMEEN	4
2.2 STAPELBARE BIJPRODUCTEN.....	4
3 Chemisch luchtwassysteem 'UNIQ-95'	5
3.1 ALGEMEEN.....	5
3.2 CHEMISCHE LUCHTWASUNIT	5
3.3 SPUIWATEROPSLAG	5
3.4 CONTROLE	7
3.5 STORING EN ONDERHOUD	8
3.6 OPSLAG VAN ZUUR IN EEN RESERVOIR, ALGEMEEN	8
3.7 OPSLAG VAN ZUUR, BINNEN	9
3.8 OPSLAG VAN ZUUR, BUITEN	10
3.9 OPSLAG VAN ZUUR IN STATIONAIRE TANKS	11
3.10 HET ZUREN-CIRCULATIESYSTEEM.....	11
3.11 INCIDENTEN EN ONREGELMATIGHEDEN	12
4 Koeldeksysteem bij varkens.....	13
4.1 ALGEMEEN	13
5 Werkplaats.....	14
5.1 CONSTRUCTIE	14
5.2 GEDRAGSREGELS	14

Begrippen- en literatuurlijst

Voor zover een norm of richtlijn (zoals DIN, NEN, CPR, SBR of BRL), waarnaar in een voorschrift of in de begrippenlijst verwezen wordt, betrekking heeft op de uitvoering van constructies, toestellen en apparaten, wordt bedoeld de vóór de datum, waarop deze vergunning is verleend, laatst uitgegeven norm of richtlijn met de daarop tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

Bedrijfsriolering	Voorziening voor de afvoer van bedrijfsafvalwater vanuit de inrichting naar een openbaar riool of een andere voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater.
Installaties of procesinstallaties	Het samenstel van met elkaar verbonden objecten die zijn bestemd voor het transporteren, verwerken of opslaan van stoffen. Onder objecten wordt verstaan procesvaten, (opslag) tanks, leidingen, appendages met inbegrip van randapparatuur, meet-, regel- en beveiligingsapparatuur.
Mestdichte vloer	Een vloer met een mestdichtheid overeenkomstig de handleiding bij de bouwtechnische richtlijnen mestbassins (HBRM 1991), IMAG-DLO/CUR, 1991
NEN-normen	Bij het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI) te Delft uitgegeven en te verkrijgen normbladen.
Onbrandbaar	Stof die niet onder vuurverschijnselen reageert. (Zie ook onder Brandbare stof).
Vloeistofdichte lekbak of voorziening	Een stalen of kunststof lekbak die vloeistofdicht is, maar waar voor het onnodig is een PBV-Verklaring vloeistofdichte voorziening te verlangen.
Vloeistofdichte vloer	Een vloer of voorziening geïnspecteerd en goedgekeurd overeenkomstig CUR/PBV-aanbeveling 44.
Vloeistofkerend	Voorziening welke een fysieke barrière vormt tussen vrijkomende vloeistoffen en de bodem; bijvoorbeeld tegel- en klinkervloeren en -molgoten, stelconplaten, asfaltverhardingen en niet gecertificeerde betonvloeren. Bepalend voor het vloeistofkerend vermogen is onder andere de kwaliteit van naden, aansluitingen of verbindingen tussen de afzonderlijke elementen.

---

1 Algemeen

1.1 Eerdere vergunningen

- 1.1.1 De hoofdstukken 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9 van de voorschriften met uitzondering paragraaf 5.6 en de voorschriften 4.1.1, 5.1.1 behorende bij revisievergunning van 10 mei 2005 blijven van kracht op het bestaande en reeds vergunde gedeelte van de inrichting en zijn ook van toepassing op de veranderingen verleend in onderhavige vergunning, tenzij in de voorschriften anders is bepaald.

---

2 Het houden van dieren

2.1 Algemeen

- 2.1.1 In de inrichting mogen ten hoogste de volgende aantallen dieren aanwezig zijn:
- a. 1.154 st. gespeende biggen < 25 kg, hokopp. max. 0,35 m², GL BB 97-01-052 V2;
  - b. 4.284 st. gespeende biggen < 25 kg, hokopp. groter dan 0,35 m², GL BB 00-02-084;
  - c. 2.990 st. vleesvarkens, ged. roostervloer, hokopp. max. 0,8 m², GL BB 96-04-035 V1;
  - d. 1.000 st. vleesvarkens, ged. roostervloer, hokopp. groter dan 0,8 m², GL BB 96-04-035 V1;
  - e. 3.248 st. vleesvarkens, ged. roostervloer, hokopp. groter dan 0,8 m², GL BB 00-02-084.

2.2 Stapelbare bijproducten

- 2.2.1 Eventuele restanten van stapelbare bijproducten moeten direct op een zodanige wijze worden opgeslagen dat er geen geuroverlast kan plaatsvinden.
- 2.2.2 Stapelbare bijproducten moeten zijn opgeslagen op een vloeistofkerende plaat van beton met een opstaande rand. De betonplaat moet zodanig zijn geconstrueerd dat vocht wordt opgevangen in een goot. Al het uitzakkende vocht en verontreinigd hemelwater moet worden opgevangen en door middel van een vloeistofdichte leiding worden afgevoerd naar de mestkelder.
- 2.2.3 Eventuele beschadigingen aan de afdekfolie moeten zo spoedig mogelijk worden gerepareerd.

---

3 Chemisch luchtwassysteem 'UNIQ-95'

3.1 Algemeen

- 3.1.1 Stal dient conform de aanvraag met een chemisch luchtwassysteem te zijn uitgevoerd (Groen Label BB 00.02.084). De stal dient conform de bij de aanvraag behorende tekening(en) en bijlage(n) te worden uitgevoerd, tenzij anders in de voorschriften staat aangegeven. De voorschriften van dit hoofdstuk hebben betrekking op de stal die volgens dit stalsysteem worden uitgevoerd.
- 3.1.2 Het chemisch luchtwassysteem moet zodanig zijn gedimensioneerd, geïnstalleerd en worden onderhouden dat te allen tijde de goede werking is gewaarborgd.

3.2 Chemische luchtwasunit

- 3.2.1 De chemisch luchtwasunit kan de ventilatielucht van één of meerdere afdelingen behandelen. De luchtwasunit dient aangesloten te zijn, zoals is aangegeven op de tekening.
- 3.2.2 De gebruikte meet-smoorunits en luchtafzuigkanalen, waardoor de ventilatielucht wordt geleid van de afdeling(en) naar de luchtwasunit(s) dienen gemaakt te zijn volgens de maatvoering, zoals vermeldt in het dimensioneringsplan en dienen lekdicht te zijn.
- 3.2.3 Bij gebruik van een centraal afzuigkanaal moet het doorstroomoppervlak van dit kanaal tenminste 1 cm² per m³ maximale ventilatiecapaciteit bedragen. Voorts moeten de door het Klimaatplatform vastgestelde gebruiksnormen voor de maximale ventilatie in acht worden genomen.
- 3.2.4 De uitvoering van luchtwasunit moet conform de aangevraagde luchtwasunit zoals vermeld in het dimensioneringsplan zijn.
- 3.2.5 De luchtwasunit dient een ammoniakverwijderingsrendement van tenminste 95% te bewerkstelligen.
- 3.2.6 De in de luchtwasunit geplaatste sproeiërs dienen voor een optimale verdeling van het aangezuurde wasvloeistof over het filterpakket te zorgen en verstoppingsongevoelig te zijn.
- 3.2.7 Het gehalte aan ammoniumsulfaat in het spuiwater moet minimaal 1,2 mol/liter bedragen.

3.3 Spuiwateropslag

- 3.3.1 Het spuiwater van de chemische luchtwassers dient in een speciaal hiervoor bestemde vloeistofkerende opslagkelder of in een vloeistofdichte tank of silo te worden opgeslagen.
- 3.3.2 De spuiwateropslag moet bestand zijn tegen mogelijke inwerking van het spuiwater. Bewijzen van de behandeling die de wanden en de vloer van een opslagkelder hebben ondergaan, danwel de technische gegevens van de tank of silo waaruit onder meer blijkt van welk materiaal de spuiwateropslag en de leidingen zijn vervaardigd moeten binnen de inrichting aanwezig zijn.

- 3.3.3 De stijfheid en sterkte van de spuiwateropslag en de leidingen moet voldoende zijn om schadelijke vervorming als gevolg van overdruk bij vulling of overvulling te voorkomen, terwijl de dichtheid onder alle omstandigheden moet zijn verzekerd.
- 3.3.4 De spuiwateropslag moet voldoende inhoud hebben en mag niet zijn voorzien van een overstort. Afvoer naar de mestkelder onder de stal (die daarmee in open verbinding staat met de dieren) is niet toegestaan in verband met het gevaar van vrijkomen van zwavelwaterstofgas (H₂S). Daarnaast is het opslaan van het spuiwater in een andere mestopslag buiten de stal ook niet toegestaan.
- Toelichting:
Op dit moment is er voor geen enkele vorm van spuiwater van een chemische luchtwasser een ontheffing op grond van de Meststoffenwet voor het afvoeren als meststof vanuit de inrichting. Op grond van de EURAL is het spuiwater een afvalstof. Het is dan ook niet toegestaan om het spuiwater met mest te vermengen, met het oogpunt om het spuiwater samen met de mest uit te rijden over het land dan wel als meststof van de inrichting af te voeren.
- 3.3.5 De spuiwateropslag moet zijn voorzien van een opschrift met de woorden “OPSLAG SPUIWATER”. Indien het spuiwater wordt opgeslagen in een opslagkelder, dient bij de putopening een bord te worden gehangen met de woorden “OPSLAG SPUIWATER”.
- 3.3.6 Nabij de spuiwateropslag moet duidelijk zichtbaar één of meerdere waarschuwingsborden met het pictogram “BIJTENDE STOFFEN” worden aangebracht. Hiermee wordt het gevaar van de spuiwateropslag aangeduid.
- 3.3.7 De spuiwateropslag mag slechts voor 95% worden gevuld.
- 3.3.8 Indien een vloeistofstandaanwijzer of peilinrichting is aangebracht, moet deze zodanig zijn ingericht dat het uitstromen van vloeistof uit de tank/silo, ook door verkeerde werking of door breuk, wordt voorkomen.
- 3.3.9 De spuiwateropslag moet zijn voorzien van een ontluuchtingspijp of ontluuchtingsopening met een inwendige middellijn van tenminste 50 mm.
- 3.3.10 In elke aansluiting op de tank of silo beneden het hoogste vloeistofniveau moet zo dicht mogelijk bij de wand een metalen afsluiter zijn geplaatst. Deze moet zodanig zijn uitgevoerd dat duidelijk is te zien of de afsluiter is geopend, dan wel is gesloten.
- 3.3.11 Het laadpunt van de tank of silo moet zich boven een vloeistofkerende vloer bevinden.
- 3.3.12 Gemorst product moet met behulp van absorptiemateriaal zo spoedig mogelijk worden verwijderd.
- 3.3.13 De opstelplaats van de tank of silo moet over een oppervlakte van tenminste 3 x 3 meter voorzien zijn van een aaneengesloten verharding (bijvoorbeeld betonplaten).
- 3.3.14 Het is niet toegestaan spuiwater in de riolering te brengen.

3.4 Controle

- 3.4.1 Voor het installeren c.q. opleveren van de luchtwasunit(s) dient een kopie van het opleveringscertificaat te worden overlegd aan het bevoegd gezag. In dit certificaat dienen, conform het IMAG-DLO toelatingscertificaat, het dimensioneringsplan alsmede het monstername protocol te zijn aangegeven. In het monster protocol dienen de plaats en wijze van monstername, analyse en de bandbreedte te zijn aangegeven.
- 3.4.2 De registratie instrumenten dienen in een verzegelde kast te worden aangebracht. Met de registratie instrumenten wordt bedoeld een urenteller en een geijkte waterpulsometer. De urenteller dient de draaiuren van de circulatiepomp te registreren. De watermeter dient de hoeveelheid spuiwater te registreren. Deze waarden moeten continu worden geregistreerd en niet vrij toegankelijk worden opgeslagen.
- 3.4.3 De inrichtinghouder dient wekelijks de standen van de urenteller van de wasvloeistofcirculatiepomp en van de volumestroommeter in de leiding van het spuiwater in het logboek te registreren, zoals bedoeld in voorschrift 3.4.5.
- 3.4.4 De veehouder dient conform het monstername protocol (zie bijlage 1 van het leaflet chemische luchtwassers d.d. 15 juni 2000) elk jaar een monster van het wasvloeistof te laten nemen. Het waswater moet worden onderzocht op:
- pH;
  - ammonium- en sulfaatgehalte;
- De analysesresultaten dienen binnen de aangegeven grenzen te liggen, zoals is aangegeven in bijlage 1 van het leaflet chemische luchtwassers d.d. 15 juni 2000. De monstername, vervoer en analyse van het wasvloeistof en de rapportage daarvan dienen door een STERIN/STERLAB gecertificeerde instelling te worden uitgevoerd. Deze instelling kan eveneens de standen van de urenteller en de watermeter opnemen.
- Daarnaast moet tevens controle plaatsvinden op:
- het zuurverbruik moet voor wat betreft de orde van grootte overeenkomen met de geschatte ammoniakemissie over de afgelopen periode;
  - het gehalte aan ammoniumsulfaat moet circa 1,2 mol/ltr zijn;
  - het spuidebiet moet overeenkomen met de door de leverancier opgegeven waarde;
  - het aantal draaiuren van de circulatiepomp moet correct zijn.
- 3.4.5 De veehouder dient een logboek bij te houden met betrekking tot enerzijds metingen, onderhoud, analysesresultaten van het wasvloeistof en optredende storingen en anderzijds de wekelijkse controle werkzaamheden, zoals vermeld onder punt 2 in bijlage 2 van het chemische luchtwassers d.d. 15 juni 2000.
- De inrichtinghouder dient eveneens in het logboek bij te houden:
- pH van het waswater;
  - controle data van de veehouder cq. installateur met verrichte handelingen;
  - de opleg- en afleverdata van de dieren en het aantal dieren;
  - het zuurverbruik;
  - de hoeveelheid spuiwater die wordt afgevoerd en de bestemming cq. locatie waar het spuiwater naar toegaat. Dit kan aan de hand van afleverbonnen.
- 3.4.6 De inrichtinghouder dient een kopie van het rapport met de resultaten van de controles zoals omschreven onder voorschrift 3.4.5 elk jaar in de maand januari naar het bevoegd gezag door te zenden.

- 3.4.7 Indien tijdens een controle of bij klachten uit het logboek zoals vernoemd in het voorschrift 3.4.5 blijkt dat de luchtwasser niet goed werkt kan het bevoegd gezag de inrichtinghouder verplichten een rendementsmeting van het luchtwassysteem laten uitvoeren. De rendementsmeting moet bestaan uit een natchemische bepaling van het ammoniakgehalte tijdens piekbelasting van de wasser (dit betekent voor de veehouderij overdag), conform NEN 2826/VDI 3496, in zowel de ingaande als de uitgaande luchtstroom van de luchtwasser, gedurende 3 maal een half uur conform de voorschriften van de Nederlandse emissie-Richtlijnen (zie bijlage 3 van het leaflet chemische luchtwassers d.d. 15 juni 2000).

3.5 Storing en onderhoud

- 3.5.1 De veehouder dient een onderhoudscontract (met betrekking tot jaarlijks technisch onderhoud en controle) en een adviescontract (met betrekking tot de procesvoering) af te sluiten (zie bijlage 2 van het leaflet chemische luchtwassers d.d. 15 juni 2000).
- 3.5.2 Tenminste éénmaal per jaar dient de leverancier een controlebeurt uit te voeren en dient de luchtwasunit te worden gereinigd. Het reinigen mag maximaal 36 uur in beslag nemen. Daarna dient de luchtwasunit(s) direct in gebruik te worden genomen. De datum en tijdstip van het stopleggen alsmede het opstarten van de luchtwasunit(s) dient in het logboek te worden bijgehouden.

3.6 Opslag van zuur in een reservoir, algemeen

- 3.6.1 De voorraad zuur moet worden bewaard in een opslag- en/of aftapvoorziening, welke is vervaardigd van roestvast staal of een kunststof die bestand is tegen de invloeden van de te bewaren zuren.
- 3.6.2 Opslag- en/of aftapvoorzieningen met zwavelzuur kunnen zowel binnen, in een daarvoor bestemde ruimte, als in de buitenlucht worden opgesteld.
- 3.6.3 Een opslag- en/of aftapvoorziening dient geplaatst te zijn in/ boven een vloeistofkerende lekbak met een capaciteit van tenminste 110% van de inhoud van de emballage kan bevatten. De wanden en vloer van deze vloeistofkerende bak dienen bestand te zijn tegen de invloed van zuur. In deze bak mogen zich geen ander vloeistoffen bevinden.
- 3.6.4 Eventueel gelekt product dat in de vloeistofdichte bak is opgevangen moet direct op milieuverantwoorde wijze worden verwijderd.
- 3.6.5 De opslagplaats met toebehoren moet schoon worden gehouden en in een goede staat van onderhoud verkeren.
- 3.6.6 De opslag- en/of aftapvoorziening moet zijn voorzien van een opschrift waarop duidelijk staat vermeld welke stof zich erin bevindt.
- 3.6.7 De opslag- en/of aftapvoorziening moet zo zijn uitgevoerd, dat daarin geen overdruk kan ontstaan.
- 3.6.8 Bij de opslag- en/of aftapvoorziening moet adequate noodverlichting en vluchtwegverlichting conform NEN-EN 1838 zijn aangebracht.

- 3.6.9 Het vullen van de opslag- en/of aftapvoorziening moet geschieden met zodanige voorzorgen, dat lekken en morsen van zuur wordt voorkomen.
- 3.6.10 De opslag- en/of aftapvoorziening mag voor ten hoogste 80 % met vloeistof zijn gevuld.
- 3.6.11 De inhoud van de opslag- en/of aftapvoorziening moet snel en accuraat zijn af te lezen.
- 3.6.12 Lek- en morsvloeistof dient zo snel mogelijk te worden afgevoerd naar de opslag- en/of aftapvoorziening of afsluitbare vaten. In de inrichting moeten voldoende absorberende en neutraliserende middelen voor het immobiliseren van gemorste vloeistoffen, aanwezig zijn.
- 3.6.13 Nabij de opslag- en/of aftapvoorziening met zuur moet een slanghaspel, welke is aangesloten op het waterleidingnet, aanwezig zijn. De slanghaspel dient te zijn voorzien van een 30 meter rubberslang met een binnendiameter van 25 mm en een afsluitbaar straalpijpje met een doorlaat van 8 mm (uitvoering en wateropbrengst conform NEN-EN 671-1, uitgave 1995).
- 3.6.14 Nabij de slanghaspel moet op een duidelijk zichtbare plaats een waarschuwbord worden geplaatst, waarop duidelijk is vermeld dat: "DE SLANGHASPEL ALLEEN MAG WORDEN TOEGEPAST OM TENEINDE IN GEVAL VAN LEKKAGE, MORSEN OF ANDERSZINS, VLOEREN EN APPARATUUR MET OVERMAAT AAN WATER SCHOON TE SPOELEN".
- 3.6.15 Nabij de opslag- en/of aftapvoorziening met zuur moet een oogspoelvoorziening, welke is aangesloten op het waterleidingnet, aanwezig zijn. De oogspoelvoorziening moet eenvoudig bedienbaar zijn, zodanig zijn uitgevoerd dat zonodig beide ogen voldoende lang gespoeld kunnen worden en zodanig zijn uitgevoerd dat indien de ogen worden gespoeld, deze wel snel worden gereinigd, maar niet worden beschadigd.

3.7 Opslag van zuur, binnen

- 3.7.1 Een ruimte waarin de opslag en/of aftapvoorziening is opgesteld, moet zijn vervaardigd van niet brandgevaarlijke (scheidings)constructies, indien de afstand van de opslag- en/of aftapvoorziening tot de inrichtingsgrens of andere brandbare objecten tenminste 10 meter bedraagt en binnen deze 10 meter geen opslag van brandgevaarlijke stoffen of goederen en geen brandgevaarlijke activiteiten plaatsvinden. De wanden, vloer en afdekking moeten zijn vervaardigd van niet brandgevaarlijk materiaal.
- 3.7.2 Indien de afstand van de opslag en/of aftapvoorziening tot de inrichtingsgrens of andere brandbare objecten tenminste 5 meter bedraagt en binnen deze 5 meter geen opslag van brandgevaarlijke stoffen of goederen en geen brandgevaarlijke activiteiten plaatsvinden, kan worden volstaan met een brandwerendheid van wanden, vloer, afdekking en de daarvoor noodzakelijke draagconstructie van tenminste 30 minuten.
- 3.7.3 De vloer van een de ruimte waarin de opslag- en/of aftapvoorziening is opgesteld, moet tenminste vloeistofkerend zijn en er mogen zich geen openingen in bevinden die in directe verbinding staan of kunnen worden gebracht met een riolering of met het oppervlaktewater.
- 3.7.4 De ruimte waarin de opslag- en/of aftapvoorziening is opgesteld moet continu op de buitenlucht worden geventileerd. Indien natuurlijke ventilatie op de buitenlucht aanwezig is, moeten ventilatieopeningen zo ver mogelijk van elkaar (diametraal) zijn aangebracht. Het ventilatievoud van de ruimte moet te allen tijde minimaal 1 bedragen.

- 3.7.5 Een toegangsdeur tot een opslagruimte moet van buitenaf met een slot en sleutel of op een andere gelijkwaardige wijze afsluitbaar zijn, doch van binnenuit zonder sleutel kunnen worden geopend. Een toegangsdeur moet bij afwezigheid van deskundig personeel ter plaatse van de opslagvoorziening zijn afgesloten. Een toegangsdeur moet naar buiten opendraaien. Op de toegangsdeur moet duidelijk zichtbaar het waarschuwbord "VERBODEN VOOR ONBEVOEGDEN" zijn aangebracht.
- 3.7.6 De ruimte waarin de opslag- en/of aftapvoorziening is opgesteld, moet met tenminste twee toegangsdeuren, die zoveel als mogelijk in tegenovergestelde zijden zijn gesitueerd, bereikbaar zijn. Indien de afstand van het verst gelegen punt in de ruimte tot de deur minder bedraagt dan 15 meter, kan met één deur worden volstaan.
- 3.7.7 Zowel aan de buitenzijde van de ruimte waarin de opslag- en/of aftapvoorziening is opgesteld, nabij de toegangsdeur(en) als aan de binnenzijde van de ruimte, moeten op meerdere duidelijk zichtbare plaatsen waarschuwborden met het pictogram "BIJTENDE STOFFEN" worden geplaatst, welke het gevaar van het opgeslagen zwavelzuur aanduiden.
- 3.7.8 Zowel aan de buitenzijde als binnenzijde van de ruimte waarin de opslag- en/of aftapvoorziening is opgesteld, moet een verbodsbord "VUUR, OPEN VLAM EN ROKEN VERBODEN" zijn aangebracht.
- 3.7.9 In de ruimte waarin de opslag- en/of aftapvoorziening is opgesteld, mogen geen gemotoriseerde transportmiddelen aanwezig zijn, anders dan ten behoeve van en slechts gedurende de tijd van het laden en lossen.

3.8 Opslag van zuur, buiten

- 3.8.1 De vloer onder de opslag- en/of aftapvoorziening, moet tenminste vloeistofkerend zijn. In de vloer mogen zich geen openingen bevinden die in directe verbinding staan of kunnen worden gebracht met een riolering of met het oppervlaktewater.
- 3.8.2 Boven de opslag- en/of aftapvoorziening moet een afdak aanwezig zijn dat zo groot is, dat geen hemelwater in de opslagvoorziening kan komen. Eventueel gelekt product dat in de opslagvoorziening is opgevangen moet direct op milieuverantwoorde wijze worden verwijderd.
- 3.8.3 De afstand van de opslag en/of aftapvoorziening tot de inrichtingsgrens of andere brandbare objecten moet tenminste 10 meter bedragen en binnen deze 10 meter mag geen opslag van brandgevaarlijke stoffen of goederen en mogen geen brandgevaarlijke activiteiten plaatsvinden.
- 3.8.4 De opslag- en/of aftapvoorziening mag niet ongecontroleerd toegankelijk zijn voor onbevoegden. Hieraan is voldaan als het toegankelijke deel van de opslag- en/of aftapvoorziening zijn afgeschermd door een vast en ten minste 1,80 meter hoog hek- of gaaswerk van onbrandbaar materiaal met een toegangsdeur of gelijkwaardige voorzieningen.
- 3.8.5 Nabij de opslag- en/of aftapvoorziening moeten op meerdere duidelijk zichtbare plaatsen waarschuwborden met het pictogram "BIJTENDE STOFFEN" worden geplaatst, welke het gevaar van het opgeslagen zwavelzuur aanduiden.
- 3.8.6 Nabij de opslag- en/of aftapvoorziening, moet een verbodsbord "VUUR, OPEN VLAM EN ROKEN VERBODEN" zijn aangebracht.

3.9 Opslag van zuur in stationaire tanks

- 3.9.1 Aftapvoorzieningen die vanuit een transportreservoir worden gevuld, dienen gesloten te worden uitgevoerd. Losse deksels zijn hiervoor niet toegestaan.
- 3.9.2 Een aftapvoorziening moet aan de bovenzijde zijn voorzien van een vulleiding, een ontluuchtingsleiding en een overloopleiding. De ontluuchtings- en de overloopleiding moeten ten minste dezelfde diameter bezitten als de vulleiding. De ontluuchtingsleiding en de overloopleiding moeten in de opvangbak circa 0,1 m boven de bodem uitmonden. De overloopleiding moet zijn voorzien van een hevelbreker. De ontluuchtingsleiding en de overloopleiding dienen binnen de opvangbak uit te monden.
- 3.9.3 De overloopleiding mag nergens hoger zijn gelegen dan de uitmonding van de ontluuchtingsleiding.
- 3.9.4 Indien een aftapvoorziening is voorzien van een onderaansluiting moet hierop zo dicht mogelijk bij de aftapvoorziening een afsluiter zijn geplaatst.
- 3.9.5 Een aftapvoorziening moet zijn voorzien van een niveaumeetinstallatie. Peilglazen zijn niet toegestaan.
- 3.9.6 In de zuigleiding moet een doelmatige afsluiter van tegen de inwerking van de opgeslagen vloeistof bestand materiaal aanwezig zijn.
- 3.9.7 Indien de aftapvoorziening gevuld wordt uit een tankwagen, dient dit te geschieden door een zowel aan de aanvoerende tankwagen als aan de vulleiding gekoppelde loslang. De tankwagen moet tijdens het vullen in de open lucht zijn opgesteld.
- 3.9.8 De plaats waar de aftapvoorziening op de vulleiding moet worden aangesloten moet duidelijk zijn gekenmerkt met de aanduiding "ZWAVELZUUR".
- 3.9.9 Alvorens met het vullen van de aftapvoorziening wordt begonnen moet door vaststelling van de vloeistofstand in het reservoir de mate van vulling nauwkeurig worden vastgesteld.
- 3.9.10 Indien het vulpunt buiten een gebouw is gelegen moet een geheel afsluitbare vloeistofkerende en productbestendige opvangbak zijn aangebracht met een voldoende groot oppervlak en die tenminste de inhoud van de vulslang kan bevatten of een tenminste even effectieve voorziening om gemorst product op te vangen. Eventuele doorvoeringen dienen eveneens productbestendig en vloeistofkerend te zijn uitgevoerd.

3.10 Het zuren-circulatiesysteem

- 3.10.1 De pompen voor het transport van zuur van het reservoir naar het luchtwasunit(s) dient in de ruimte voor de opslag te worden geplaatst.
- 3.10.2 In de transportleidingen voor zuur dienen voorzieningen te zijn aangebracht waardoor voorkomen wordt dat in de leidingen een te hoge druk wordt opgebouwd.
- 3.10.3 Alle leidingen en appendages moeten bestand zijn tegen de inwerking van de toegepaste zuur (zwavelzuur). Tevens moeten alle leidingen en appendages bovengronds zijn gelegen.
- 3.10.4 De leidingen en appendages dienen vloeistofdicht te zijn uitgevoerd.

- 3.10.5 De doseerpompen voor het verpompen van zuur moeten in of boven een vloeistofkerende opvangbak zijn geplaatst.
- 3.10.6 De doseerpompen mogen alleen worden gebruikt voor het verpompen van de betreffende zuur.
- 3.10.7 Doseerleidingen moeten bestaan uit een vast leidingwerk van hogedruk polyethyleen. Verbindingen en koppelingen dienen te worden uitgevoerd als flens- of lasverbinding.
- 3.10.8 De plaats waar zuur aan de wasvloeistof in de luchtwasunit wordt toegevoegd, moet gemakkelijk bereikbaar zijn.
- 3.10.9 Het zuur dient direct na toevoeging intensief met de wasvloeistof te worden gemengd.
- 3.10.10 Teneinde een zo effectief mogelijke beheersing van de pH te verkrijgen moet de dosering van zuur automatisch plaatsvinden. Dit moet geschieden door het koppelen van de doseerpomp aan een continue pH meting van de wasvloeistof.

3.11 Incidenten en onregelmatigheden

- 3.11.1 Personen die toegang hebben tot de opslagplaats voor zwavelzuur en/of de spuiwateropslag moeten deskundig zijn met betrekking tot de aard en de gevaarsaspecten van de opgeslagen stoffen en de te nemen maatregelen bij onregelmatigheden. Deze personen moeten daartoe een schriftelijk instructie of opleiding hebben ontvangen. Hiervan moet een bewijs aanwezig zijn.
- 3.11.2 Bij een opslagplaats voor zwavelzuur en de spuiwateropslag moet een bedrijfsnoodplan aanwezig zijn, waarin onder ander is omschreven hoe de inspectie van de vloeistofkerende vloer en het opruimen van gelekte of gemorste stoffen wordt gewaarborgd. Hierbij moet aandacht zijn besteed aan instructies van het personeel, aanwezigheid van absorptiematerialen, overzicht van uitgevoerde en uit te voeren periodieke visuele inspecties en de te treffen handelingen indien een vloer niet meer vloeistofkerend of een lekbak niet meer vloeistofdicht is.
- 3.11.3 In het bedrijfsnoodplan moet een duidelijke leesbare een duidelijk leesbare instructie zijn aangebracht over de te nemen maatregelen in het geval van incidenten. Deze instructie moet de namen, telefoonnummers en faxnummers bevatten van onder andere verschillende nood- en hulpdiensten en van andere instanties en personen waarmee in het geval van incidenten contact opgenomen moet worden. Tevens moeten in deze instructie de benodigde gegevens zijn vermeld van een erkend bedrijf voor verwerking.

---

4 Koeldeksysteem bij varkens

4.1 Algemeen

- 4.1.1 Stallen 1, 2, 3 en 5 dienen conform de aanvraag met het koeldeksysteem te zijn uitgevoerd. De stallen dienen conform de bij de aanvraag behorende tekening(en) en bijlage(n) te worden uitgevoerd, tenzij anders in de voorschriften staat aangegeven. De voorschriften van dit hoofdstuk hebben betrekking op de stal(len) die volgens de aanvraag met dit stalsysteem worden uitgevoerd.

---

5 Werkplaats

5.1 Constructie

- 5.1.1 De vloer van een werkplaats waarin met vloeistoffen wordt gewerkt moet vloeistofkerend zijn en van onbrandbaar materiaal zijn vervaardigd. Doorvoeringen van kabels of leidingen door de vloer moeten vloeistofkerend zijn afgewerkt.
- 5.1.2 Oliën, vetten, andere bodembedreigende stoffen of verontreinigd (schrob)water mogen niet van de vloer van de werkplaats naar buiten worden geschrobd of gespoten. De vloer mag niet afwaterend naar een uitgang of een niet vloeistofkerende vloergedeelte zijn gelegd. Eventuele schrobputten moeten zijn aangesloten op de bedrijfsriolering en moeten vloeistofdicht aansluiten op de vloer.
- 5.1.3 De werkplaats moet voldoende op de buitenlucht zijn geventileerd.

5.2 Gedragsregels

- 5.2.1 In een werkplaats mag niet worden gerookt en mag geen open vuur aanwezig zijn, anders dan voor het verrichten van las- en slijpwerkzaamheden.
- 5.2.2 Binnen een straal van 10 meter van las- en snijwerkzaamheden mogen zich geen licht ontvlambare (vloeistof)stoffen of brandgevaarlijke stoffen bevinden.
- 5.2.3 In de werkplaats of in de directe nabijheid van de ingang dient een draagbaar blustoestel met een minimale inhoud van 6 kg aanwezig te zijn.

BEOORDELINGSRAPPORT

Aanvrager

Naam : Heijderhoeve Hoekseweg B.V.
Contactpersoon : Dhr. R. van der Heijden
Adres : Hoekseweg 1
Postcode en plaatsnaam : 5473 XZ Heeswijk-Dinther
Telefoonnummer : 0413-229900 / 06-51272572

Inrichting

Adres : Hoekseweg 1
Postcode en plaatsnaam : 5473 XZ Heeswijk-Dinther
Aard van het bedrijf : Vleesvarkenshouderij

Algemeen

Onderwerp : Aanvraag vergunning ex art. 8.1 lid 1.b. Wet milieubeheer
Kenmerk : 8497/72457

INHOUDSOPGAVE

I	ALGEMEEN.....	3
I.A	Toetsing milieueffectenrapportage (m.e.r.)	3
I.B	IPPC-richtlijn	3
I.B.1	Algemeen	3
I.B.2	Conclusie	7
II	VERGUNNINGSSITUATIE	7
II.A	Vergunningplicht	7
II.B	Huidige vergunningsituatie	7
II.C	Aanvraag vergunning	7
III	BEOORDELING MILIEUASPECTEN	9
III.A	Geur	9
III.A.1	Algemeen	9
III.A.2	Individuele afstand	10
III.A.3	Beoordeling afstand tot gevel van de stal	10
III.A.4	Bijproducten	10
III.A.5	Vaste mestopslag	11
III.B	AMMONIAK	12
III.B.1	Algemeen	12
III.B.2	Wet ammoniak en veehouderij	12
III.B.3	Directe schade door uitstoot van ammoniak	14
III.C	NATUURBESCHERMINGSWET 1998 (NB-WET) EN FLORA- EN FAUNAWET	15
III.D	HABITATRICHTLIJN (92/43/EEG)	15
III.E	BODEMBESCHERMING	15
III.F	GELUIDSHINDER	17
III.F.1	Algemeen	17
III.F.2	Indirecte hinder	19
III.F.3	Conclusies	19
III.G	BEDRIJFSAFVALWATER	19
III.G.1	Spuiwater chemische luchtwasser	20
III.G.2	Regelgeving	20
III.G.3	Opslag en verwijdering	20
III.H	ENERGIE	21
III.I	VEILIGHEID	22
III.I.1	Veiligheid met betrekking tot de opslag van zwavelzuur	22
III.I.2	Veiligheid met betrekking tot de opslag van spuiwater	23
III.J	BESLUIT LUCHTKWALITEIT	23
III.J.1	Algemeen	23
III.J.2	Inrichting	23
III.J.3	Toetsing	23
III.J.4	Conclusie	24
III.K	DOEKMATIG BEHEER VAN AFVALSTOFFEN	24
	BIJLAGE I, Beoordeling emissiearme stallen	25

I ALGEMEEN

I.A Toetsing milieueffectenrapportage (m.e.r.)

In het Besluit milieu-effectrapportage 1994 onderdeel D of onderdeel C, nummer 14 is bepaald wanneer een activiteit respectievelijk m.e.r.-beoordelingsplichtig, danwel direct MER-plichtig is.

De MER-plicht geldt voor het oprichten, wijzigen of uitbreiden van een inrichting bestemd voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens met de volgende minimale capaciteit:

- meer dan 3.000 plaatsen voor mestvarkens;
- meer dan 900 plaatsen voor zeugen.

De m.e.r.-beoordelingsplicht geldt voor het oprichten, wijzigen of uitbreiden van een inrichting bestemd voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens met de volgende minimale capaciteit:

- meer dan 2.200 plaatsen voor mestvarkens;
- meer dan 350 plaatsen voor zeugen.

In de aangevraagde situatie komen binnen de inrichting 7.238 vleesvarkens(plaatsen) en 5.438 gespeende biggen < 25 kg (plaatsen). De vleesvarkensstallen 1 en 2 zijn reeds opgericht en in gebruik genomen. Met deze aanvraag wordt er een nieuwe vleesvarkensstal voor 800 vleesvarkens aangevraagd en het in gebruik nemen van een bestaande vleesvarkensstal voor 200 vleesvarkens. Daarnaast is de opgerichte stal 2 anders ingedeeld waardoor er meer dieren in kunnen (440 vleesvarkens). Verder wordt de dierbezetting vergroot in de bestaande vleesvarkensstallen (1.418 vleesvarkens). Daarnaast wordt voor de gehele inrichting het aantal dieren en plaatsen gelijk gesteld. Dit betekent geen onderbezetting meer in de stallen. Van deze dieraantallen en plaatsen zijn reeds 4.080 vleesvarkens in 4.380 vleesvarkenplaatsen gerealiseerd.

Dit betekent dat de ondergrens van de m.e.r.-beoordelingsplicht wordt overschreden. Het is noodzakelijk om voor de uitbreiding van de inrichting een aanmeldingsnotitie-m.e.r. op te stellen. Door de aanvrager is op 15 augustus 2006 een aanmeldingsnotitie-m.e.r. ingediend bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. Door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant is op 20 oktober 2006 besloten dat geen milieu-effectrapport hoeft te worden opgesteld.

I.B IPPC-richtlijn

I.B.1 Algemeen

De IPPC-richtlijn¹ is sinds 31 oktober 1999 van toepassing op nieuwe en belangrijk gewijzigde installaties. Hieronder worden zowel nieuwe stallen als stallen waarin een ander huisvestingssysteem toegepast wordt, verstaan. Ondergeschikte aanpassingen worden

---

¹ Integrated Pollution and Prevention Control (richtlijn nr. 96/61/EG van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (PbEG L 257))

meestal niet verstaan onder belangrijke wijzigingen. Als voorbeeld kan worden genoemd het uitsluitend vergroten van de leefruimte van dieren in verband met welzijnseisen.

De verplichtingen uit de IPPC-richtlijn zijn alleen van toepassing op de activiteiten die in bijlage 1 van deze richtlijn worden genoemd. Voor varkenshouderijen betekent dit dat alleen installaties met meer dan 750 plaatsen voor zeugen en/of meer dan 2.000 plaatsen voor vleesvarkens (van meer dan 30 kg) onder de werking van de richtlijn vallen.

Verder wordt onderscheid gemaakt in bestaande en nieuwe installaties. Een bestaande installatie is een installatie die feitelijk in bedrijf is. In artikel 5 van de richtlijn is verder geregeld dat op 31 oktober 2007 alle bestaande installaties aan de IPPC-richtlijn voldoen.

Binnen de inrichting zijn 7.238 vleesvarken in evenveel plaatsen aanwezig. Het betreft hier een reeds bestaande installatie in het kader van de IPPC-richtlijn. De IPPC-richtlijn volgt twee sporen om de belangrijke verontreiniging tegen te gaan. Binnen de inrichting dient de 'installatie' te voldoen aan de "best beschikbare techniek" (bbt). Daarnaast dient ook naar de geografische ligging van de 'installatie' en de plaatselijke milieuomstandigheden te worden gekeken (art 9, lid 3 en 4 IPPC).

Best beschikbare techniek

In bijlage IV van de IPPC-richtlijn zijn overwegingen opgenomen waarmee rekening moet worden gehouden voor het bepalen van de bbt. Als laatste punt wordt hierbij verwezen naar het opgestelde referentiedocument (BREF²), waarin drie jaarlijks de bbt wordt beschreven. Voor de landbouwsector vertaalt zich dit weer in aspecten, die hieronder worden toegelicht:

a. Goede landbouwpraktijken in de intensieve varkensveehouderij

Dit aspect vertaalt zich in de zin van een verplichte boekhouding, waarin onder meer water- en energieverbruik, hoeveelheid veevoer en de hoeveelheid afval en meststoffen worden bijgehouden, maar ook logboeken en noodplannen. Dit is, voor zover het in de milieuwetgeving van toepassing is, als zodanig in de voorschriften opgenomen.

b. Voerstrategieën voor varkens

De uitstoot van mineralen uit mest, waar dit aspect betrekking op heeft, is geïmplementeerd in het mestbeleid en behoeft in de milieuvergunning geen verdere toets.

c. Huisvestingssystemen

In de BREF zijn voor wat betreft de diercategorieën waarvoor voldoende bewezen technieken zijn ontwikkeld huisvestingssystemen beschreven die voldoen aan het criterium bbt. De passende maatregelen tegen verontreiniging zijn voor de inrichtinghouder hierbij niet alleen op het gebruik van de stallen van toepassing, maar ook op de kosten, bouwwijze, ontwerp, onderhoud en ontmanteling ervan.

---

² Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs (document dat de best beschikbare technieken weergeeft en in juli 2003 door de Europese Commissie is bekend gemaakt).

Hierbij spelen de emissies van ammoniak, geur, stof en geluid een rol, maar ook het energieverbruik en het afvalwater zijn afwegingscriteria.

In onderhavige situatie worden alle dieren gehuisvest op emissiearme huisvestingssystemen die in de BREF zijn opgenomen. Met betrekking tot bbt in relatie tot artikel 8.11 lid 3 Wm wordt ook nog verwezen naar paragraaf III.B.2.

d. Water in de varkensveehouderij

In de BREF worden een aantal waterbesparende maatregelen beschreven. Het gaat hierbij om gebruik van hogedrukreinigers die zuiniger zijn bij het schoonspuiten van stallen en het eiken, controleren en onderhouden van de drinkwaterinstallatie en het registreren van het verbruik. Verder kan worden opgemerkt dat een gedeelte van het drinkwater binnen de inrichting wordt vervangen door natte bijproducten.

Voor het uitrijden van afvalwater geldt het Lozingenbesluit bodembescherming en voor het lozen van afvalwater met meststoffen geldt het Besluit gebruik meststoffen.

e. Energie in de varkensveehouderij

In de BREF worden enkele aspecten als isolatiewaarden in stallen, ventilatiewijzen en verlichting beschreven. Voor het energieverbruik en de besparende maatregelen wordt verder verwezen naar de toetsing aan de circulaire energie in de milieuvergunning en toetsing aan de informatiebladen van Infomil zoals verderop in het beoordelingsrapport is opgenomen.

f. Opslag van varkensmest op bedrijfsniveau

Voor de opslag van mest wordt onderscheid gemaakt in vaste en vloeibare mest. Voor de vloeibare mest geldt dat deze in een afgedekte opslag moet worden bewaard (bijv. mestbassin of mestkelder). Voor de opslag van vaste mest geldt dat deze op een dichte vloer moet worden opgeslagen met afdekking danwel percolatieopvang. Waar van toepassing zijn deze regels ook conform opgenomen in de voorschriften.

g. Behandeling van varkensmest op bedrijfsniveau

Het mestbe-/verwerken is geen verplichting vanuit de BREF, maar wanneer dit op bedrijfsniveau wordt toegepast kunnen hieraan eisen worden gesteld. Afhankelijk van de lokale omstandigheden en regelgeving kan mestvergisting of scheiding al dan niet met aërobe (nitrificatie) behandeling als bbt worden beschouwd bij varkens.

Binnen de inrichting vindt geen verdere behandeling van de mest plaats.

h. Het uitrijden van varkensmest

Zoals bij de voerstrategieën is aangegeven, heeft dit aspect betrekking op het mestbeleid en behoeft in de milieuvergunning geen verdere toets. Het uitrijden van mest is een aspect dat buiten de inrichting plaatsvindt.

Plaatselijke milieuomstandigheden

Bij het bepalen van de plaatselijke milieuomstandigheden in relatie tot de ammoniak-, geur-, stof- en geluidemissie, dient bekeken te worden of als gevolg van de oprichting, uitbreiden of wijzigen van de installatie er sprake is van een 'belangrijke verontreiniging' welke negatieve en/of significante gevolgen voor de omgeving kan hebben.

a. Ammoniakemissie en -depositie

Voor wat betreft de ammoniakemissie, buiten de zone van 250 m rondom een kwetsbaar gebied, zoals bij onderhavige inrichting het geval is, zal ingevolge de Handreiking ammoniak en veehouderij (Infomil, mei 2002) het effect van de verontreiniging van ammoniak getoetst moeten worden aan:

- de ammoniakdepositie in relatie tot de mate van kwetsbaarheid c.q. de kritische depositiewaarde van het betrokken natuurgebied;
- het cumulatieve effect van de ammoniak van de bedrijven in de omgeving;
- de aanwezige achtergronddepositie;
- de te verwachten relevante ontwikkelingen.

De inrichting is gelegen op 1.400 meter van het dichtstbijgelegen kwetsbare gebied. De ammoniakdepositie op dit gebied is 26,4 mol H⁺ per ha (0,00462 x 5.717,1 kg) volgens de vigerende vergunning. Met de aanvraag wordt deze afstand niet verkleind en neemt ammoniakemissie af.

Nu de ammoniakemissie – en depositie afnemen met deze aanvraag betekent dit, dat er geen negatieve significante effecten met betrekking tot de uitbreiding van de inrichting zijn te verwachten in het kader van de ammoniakemissie.

b. Geuremissie

Uit de milieuvergunningaanvraag blijkt dat de aanvraag zich richt op een inrichting waarbij alle dieren op emissiearme stalsystemen wordt gehuisvest. Uit onafhankelijk onderzoek is aan de hand van metingen en berekeningen bepaald dat voor deze emissiearme stalsystemen een lagere geurbelasting geldt dan voor een traditioneel huisvestingssysteem. Door het huisvesten van varkens op een emissiearm stalstelsel is de geurhinder lager dan bij een vergelijkbare inrichting, waarbij alle dieren op een traditionele wijze worden gehuisvest.

Het aangevraagde aantal dieren in combinatie met de aangevraagde huisvestingssystemen zijn om te rekenen naar m.v.e. De grote van het bedrijf kan worden berekend met standaard omrekeningsfactoren en is daardoor weinig complex.

Voor een verdere beoordeling van de directe geurhinder wordt verwezen naar de overwegingen met betrekking tot de geurbelasting elders in de beoordelingsrapport.

Verder is een omgevingstoets uitgevoerd omdat het aantal mestvarkeneenheden toeneemt. Volgens de geldende geurwet geldt dat er geen cumulatieve geurhinder meer hoeft te worden bepaald.

Uit jurisprudentie is echter gebleken dat de cumulatieve geurhinder niet meer mag worden beoordeeld (ABRvS, 200507813/1, d.d. 5 juli 2006, Aalten), maar de Wet stankemissie

veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden, ook ingeval het een IPPC-installatie is, een uniek toetsingskader vormt. Een verdere beoordeling is daarom ook niet noodzakelijk.

c. Stof- en geluidemissie

Voor wat betreft de aspect stof kan worden gezegd dat er niet te verwachten is dat er een toename plaatsvindt. De helft van de inrichting is voorzien van luchtwassers. Uit onderzoeken blijkt dat luchtwassers de stofemissie praktisch reduceren met 70%. In het kader van stof is hierdoor geen significante toename te verwachten.

Maar dit kan binnen de normen die zijn gesteld in het Besluit luchtkwaliteit 2005, zie paragraaf III.J verder op in dit beoordelingsrapport.

Voor wat betreft de aspect geluid kan weliswaar sprake zijn van enige toename van negatieve effecten met betrekking tot transport. Daartegenover staat dat de helft van de stallen is voorzien van luchtwassers, waardoor de geluidsemisatie van de ventilatoren weer afneemt. Gelet op de overwegingen in het rapport, hoeft dit effect gelet op hun aard en omvang niet als significant te worden beschouwd.

I.B.2 Conclusie

Uit aanvraag blijkt dat het voorgestelde voldoet aan de eisen zoals in de IPPC-richtlijn gesteld. Met de verstrekte gegevens en de beoogde passende maatregelen die de inrichtinghouder voorstelt tegen de verontreiniging kan worden overwogen dat de negatieve effecten op mens of milieu niet als significant zijn aan te merken.

II VERGUNNINGSSITUATIE

II.A Vergunningplicht

De inrichting valt onder de Wet milieubeheer op grond van Bijlage I categorie 1.1, 7.1, 8.1, 28.1 lid b en 28.4 lid a 6° en c 1° van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit.

II.B Huidige vergunningsituatie

Bij beschikking van 10 mei 2005 is door de gedeputeerde staten van Noord-Brabant voor de inrichting een nieuwe, de gehele inrichting omvattende vergunning volgens artikel 8.4 lid 1 Wet milieubeheer verleend.

II.C Aanvraag vergunning

Onderhavige aanvraag betreft een veranderingsvergunning volgens artikel 8.1 lid 1.b. Wet milieubeheer.

Ten opzichte van de oude vergunning zijn de volgende wijzigingen aan de orde:

- a. in stal 1 is de brijvoerkeuken iets gewijzigd. Daarnaast is de dierbezetting in deze stal verhoogd;

- b. stal 2 is geheel ingericht voor gespeende biggen en vleesvarkens. De stal is voorzien van een ander emissiearm huisvestingssysteem;
- c. stal 3 wordt gedeeltelijk gesloopt (3 afdelingen), gedeeltelijk in gebruik genomen (2 afdelingen) voor gespeende biggen. Voor in de stal wordt een kantine gemaakt;
- d. in stal 4 wordt de afleerverruimte zo ingericht dat er ook 200 vleesvarkens in kunnen worden gehouden;
- e. Ten behoeve van de brijvoerkeuken zijn er een aantal silo's bijgeplaatst. Tevens worden 3 sleufsilos aangelegd;
- f. in de inrichting komen de volgende aantallen dieren:
  - 5.438 gespeende biggen < 25 kg;
  - 7.238 vleesvarkens;
 in plaats van:
  - 4.380 gespeende biggen < 25 kg;
  - 4.080 vleesvarkens.

Dierbezetting

Voor de beoordeling is van onderstaande dierbezetting uitgegaan:

Diersoort (Rav code mei 2007)	omrekenfactor		vigerende rechten			aanvraag		
	mve	NH ₃	aantal	mve	NH ₃	aantal	mve	NH ₃
Biggenopfok (gespeende biggen), koeldeksysteem (150% koeloppervlak), hokoppervlak max. 0,35 m ² , GL BB 97-01-052 V2 (D 1.1.11.1)	4,3	0,15	4.380	1.018,6	657,0	1.154	268,4	173,1
Biggenopfok (gespeende biggen), chemisch luchtwassysteem UniQ-95% hokoppervlak groter dan 0,35 m ² , GL BB 00-02-084 (D 1.1.14.2)	4,3	0,04	0	0,0	0,0	4.284	996,3	171,4
Vleesvarkens > 25 kg, gedeeltelijk roostervloer, koeldeksysteem (200% koeloppervlak), met metalen driekantroostervloer, max. 0,8 m ² emitterend mestoppervlak, GL BB 96-04-035 V1 (D 3.2.6.1.1)	1,3	1,2	3.240	2.492,3	3.888,0	3.990	3.069,2	4.788,0
Vleesvarkens > 25 kg, gedeeltelijk roostervloer, koeldeksysteem (200% koeloppervlak), met anders dan metalen driekantrooster, max. 0,6 m ² emitterend mestoppervlak, GL BB 99-02-069 (D 3.2.6.2.1)	1,3	1,4	840	646,2	1.176,0	0	0,0	0,0
Vleesvarkens > 25 kg, gedeeltelijk roostervloer, chemisch luchtwassysteem UniQ-95%,	1,4	0,18	0	0,0	0,0	3.248	2.320,0	584,6

hokoppervlak groter dan 0,8 m ² , GL BB 00-02-084 (D 3.2.14.2)				
Totaal		4.157,1	5.721,0	6.653,9 5.717,1

Bij het bedrijfsbezoek in verband met onderhavige aanvraag is geconstateerd dat de vergunde stallen zijn opgericht en in gebruik zijn.

III **BEOORDELING MILIEUASPECTEN**

III.A **Geur**

III.A.1 Algemeen

Vanaf 1 januari 2007 vormt de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) het toetsingskader voor de milieuvergunning als het gaat om geurhinder vanuit dierenverblijven van veehouderijen. Onderhavige aanvraag is ingediend op 11 december 2006, dit is voor het tijdstip waarop de Wgv in werking is getreden. De inrichting dient daarom conform artikel 14, lid 1 Wgv met betrekking tot het aspect geurhinder te worden getoetst aan het toetsingskader zoals dat vóór het in werking treden van de Wgv gold.

Door de Provinciale Staten van Noord-Brabant is op 22 april 2005 het Reconstructieplan vastgesteld. De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM, mede namens de minister van Verkeer en Waterstaat) hebben dit Reconstructieplan goedgekeurd waarna Gedeputeerde Staten dit op 28 juli 2005 hebben bekendgemaakt. Binnen dit Reconstructieplan wordt onderscheid gemaakt in landbouwontwikkelingsgebieden, verwevinggebieden en extensiveringgebieden.

Ten behoeve van de reconstructie van het buitengebied is de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkeling- en verwevinggebieden (Wsv) van kracht geworden. Deze wet omvat ondermeer een aangepast toetsingskader voor geurhinder naar de omgeving voor bedrijven gelegen in landbouwontwikkelingsgebieden, verwevinggebieden en extensiveringgebieden met het primaat natuur. Onderhavige inrichting is gelegen in een gebied, dat in het Reconstructieplan is aangemerkt als landbouwontwikkelingsgebied primair. Deze inrichting dient met betrekking tot het aspect geurhinder te worden getoetst aan de Wsv.

Om geurhinder naar de omgeving van een veehouderij zoveel mogelijk te beperken is het noodzakelijk dat wordt getoetst aan bepaalde afstandnormen. In het kader van de Wsv hoeft daarbij alleen rekening te worden gehouden met de geurhinder van het individuele veehouderijbedrijf en hoeft er geen omgevingstoets (cumulatie) te worden uitgevoerd.

Voor het bepalen van het aantal mestvarkeneenheden is bij de Wsv de Regeling stankemissie in landbouwontwikkelings- en verwevinggebieden (Rsv) van 23 april 2003 en gewijzigd op 27 augustus 2003 van toepassing. Verder kent de Wsv een andere categorie indeling van de gevoelige objecten ten opzichte van de richtlijn Veehouderij en Stankhinder 1996.

III.A.2 Individuele afstand

Beoordeling afstand voor dieren die zijn om te rekenen naar mve

Het totaal aantal mestvarkeneenheden binnen de inrichting bedraagt 6.654. Bij de afstandsbepaling is uitgegaan van de afstand tussen het geurgevoelige object en het dichtstbijzijnde emissiepunt.

De gewenste en werkelijke afstanden in meters van de vigerende vergunning en onderhavige aanvraag tot de gevoelige objecten in de omliggende omgevingscategorieën volgens de Wsv zijn als volgt:

woning / object		vigerende rechten (4.157 mve)		aanvraag (6.654 mve)	
adres	cat.	gewenste afstand	werkelijke afstand	gewenste afstand	werkelijke afstand
Roestenburgseweg 3	IV	173	223	218	223
Binnenweg 2	V	50	152	50	152

Uit de beoordeling van de individuele afstand blijkt dat wordt voldaan aan de vereiste minimale afstanden volgens de berekeningsmethode uit bijlage 1 van de Wsv.

De woning Roestenburgseweg 3 is als een gevoelig object in categorie IV aangemerkt, omdat sprake is van verspreid liggende niet agrarische bebouwing.

De woningen Binnenweg 2 is als een gevoelig object in categorie V aangemerkt, omdat deze woning behoort bij een agrarisch bedrijf waar 50 of meer mestvarkeneenheden op grond van een vergunning aanwezig mogen zijn.

Conclusie

Onderhavige aanvraag voldoet aan de eisen zoals gesteld in de Wsv.

III.A.3 Beoordeling afstand tot gevel van de stal

Aan de minimale afstand tussen de gevel van de stal en het te beschermen object zijnde 50 meter voor een categorie I en II object en 25 meter voor een categorie III, IV en V object wordt voldaan.

III.A.4 Bijproducten

Binnen de inrichting zijn een 6 x 50 m³ (bunkersilo's in stal 1) natte bijproducten aanwezig waarin bijproducten afkomstig van de voedingsmiddelenverwerkende industrie worden opgeslagen. De aangevraagde uitbreiding van de bunkersilo's en de opslag voor droge bijproducten heeft gedeeltelijk op een andere wijze plaatsgevonden. Met deze aanvraag worden bij stal 1 4 x 55 ton (gesloten silo's) en 3 sleufsilo's (180 ton) extra aangevraagd. In de (bunker)silo's kan in het totaal 700 m³/ton natte bijproducten worden opgeslagen.

Bij het vullen van de (sleuf)silo's en bij de opslag van bijproducten kunnen geuremissies vrijkomen. Tevens kunnen er geuremissies ontstaan bij het mengen in de mengtanks van de bijproducten in de voerkeuken en in de voormenger.

De situering van de huidige brijvoerkeuken en opslag met natte bijproducten wijzigt niet. De nieuwe opslagen voor bijproducten komen in silo's en sleufsilos bij de brijvoerkeuken. Voorts voorziet de aanvraag in een uitbreiding van de capaciteit van de inrichting.

De voerkeuken wijzigt niet ten opzichte van de omliggende stankgevoelige objecten. De dichtstbijgelegen woning, Binnenweg 2 ligt op circa 176 meter. Gezien de afstand die aanwezig is tussen de brijvoerkeuken en de woningen in de omgeving van de inrichting, is niet te verwachten dat deze tot geurproblemen zal leiden. Daarnaast is deze brijvoerkeuken al een geruime tijd in gebruik en er zijn nog nooit klachten over geuroverlast gemaakt.

Binnen de brijvoerkeuken is een voormenger geplaatst. De voormenger wordt gebruikt om de droge bijproducten reeds op te mengen met een waterig bijproduct zodat deze bijproducten gemakkelijk in de mengtanks kunnen worden verwerkt. Gezien de afstand die aanwezig is tussen de voormenger en de woningen in de omgeving van de inrichting is het niet te verwachten dat deze tot geurproblemen zal leiden. Daarnaast is deze voormenger al een geruime tijd in gebruik en er zijn nog nooit klachten over geuroverlast gemaakt.

De natte bijproducten worden in de brijvoerkeuken in daarvoor speciale bunkersilo's opgeslagen. De bunkersilo's zijn van boven open om ze gemakkelijk te kunnen reinigen. Daarnaast zijn er 4 nieuwe gesloten silo's geplaatst naast de brijvoerkeuken. De natte bijproducten worden via leidingen overgebracht naar de mengtanks in de voerkeuken. Dit gebeurt dagelijks bij elke voerronde (3 keer per dag). De woning Binnenweg 2 is gelegen op circa 176 meter van de bunkersilo's.

Doordat de bunkersilo's in de brijvoerkeuken zijn geplaatst, de nieuwe silo's gesloten zijn en regelmatig worden gereinigd en ook anderzijds zorgvuldig wordt gewerkt met de bijproducten, kan geuroverlast voor de omgeving tot een minimum worden beperkt. In de vergunning zijn hiervoor voorschriften opgenomen.

De stapelbare bijproducten komen in nog nieuw te realiseren sleufsilos ten oosten van stal 1. De stapelbare bijproducten liggen in de buitenlucht. De stapelbare bijproducten worden enkele keren per week naar de voormenger overgebracht. De dichtstbijgelegen woning ten opzichte van de sleufsilos met de stapelbare bijproducten is Binnenweg 2. Deze woning is gelegen op circa 150 meter van deze opslagruimte. Doordat de stapelbare bijproducten opslag regelmatig wordt gereinigd en ook anderzijds zorgvuldig wordt gewerkt met de bijproducten, kan geuroverlast voor de omgeving tot een minimum worden beperkt. In de vergunning zijn hiervoor voorschriften opgenomen.

III.A.5 Vaste mestopslag

Voor de opslag van de vaste mest uit de varkensstallen wordt een vaste mestopslag gemaakt. Deze vaste mestopslag ligt op circa 250 meter van de woning aan de Binnenweg 2. Gezien de aanwezige afstand zal deze vaste mestopslag geen geuroverlast voor de omgeving geven.

III.B Ammoniak

III.B.1 Algemeen

Het betreft hier een bestaande veehouderij, verder te noemen: inrichting, die reeds beschikt over een Wet milieubeheer vergunning. De onderliggende aanvraag heeft betrekking op het veranderen van de bestaande inrichting in de zin dat de dierbezetting toeneemt binnen vergunde ammoniakemissie.

III.B.2 Wet ammoniak en veehouderij

Voor de beoordeling van de gevolgen die de inrichting voor het milieu veroorzaakt door de uitstoot van ammoniak, moet worden getoetst aan de op 8 mei 2002 in werking getreden Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en de op 1 mei 2007 in werking getreden Wijziging van de Wav.

Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant hebben op 10 januari 2006 de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) vastgesteld. Dit Besluit is op 23 februari 2006 in werking getreden. Conform artikel 2 Wav worden gebieden als zeer kwetsbaar gebied aangemerkt indien deze zijn gelegen binnen de begrenzing van de EHS én onmiddellijk voorafgaand aan het vervallen van de Interimwet ammoniak en veehouderij (Iav) en Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij (Uav) op 1 januari 2002:

- a. als voor verzuring gevoelig gebied krachtens deze wet waren aangemerkt, of;
- b. hiervoor een convenant als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder b, van de Uav van toepassing was, met ingang van het tijdstip waarop dat convenant niet meer van toepassing is.

Conform artikel 2, eerste lid en 2a, eerste lid van de (gewijzigde) Wav, worden de zeer kwetsbare gebieden door provinciale staten opnieuw aangemerkt. Deze gebieden moeten aan een aantal in artikel 2 genoemde voorwaarden voldoen. Op dit moment is binnen de provincie Noord-Brabant nog geen besluit voor de aanwijzing van deze zeer kwetsbare gebieden bekendgemaakt.

Door gedeputeerde staten wordt een besluit voor de aanwijzing van deze zeer kwetsbare gebieden voorbereid. Totdat binnen een provincie dit besluit is bekendgemaakt, blijven conform artikel II van de Wijziging van de Wav de gebieden als zeer kwetsbaar aangemerkt zoals dat voorafgaand aan het tijdstip van het in werking treden van deze wijziging het geval was.

Er is geen dierenverblijf gelegen op minder dan 250 meter van een binnen de begrenzing van de EHS gelegen voor verzuring gevoelig gebied, zoals deze waren aangemerkt op grond van de voormalige Iav en Uav. Hierbij is uitgegaan van het gebied 'Heische Wal' op 1.400 meter. De inrichting als geheel is daarom ook niet gelegen binnen een zeer kwetsbaar gebied of een zone van 250 meter daaromheen.

De Wav geeft aan dat het bevoegd gezag bij het uitbreiden van een veehouderij de gevolgen van de ammoniakemissie uit de tot de veehouderij behorende dierverblijven dient te betrekken met toepassing van de artikelen 4 tot en met 7 van de Wav (artikel 3 lid 1 Wav)

en artikel 8.10 lid 2 van de Wet milieubeheer (Wm). Tevens is aangegeven dat het stellen van voorschriften dient te gebeuren met toepassing van de artikelen 8.11, 8.44, 8.45 en 8.46 van de Wm (artikel 3 lid 3 Wav).

BBT (artikel 3 lid 1 en 3 Wav)

In artikel 3 lid 3 Wav wordt een link gelegd met artikel 8.11 lid 3 Wm, opdat redelijkerwijs de grootst mogelijke bescherming van het milieu wordt geboden. Conform artikel 8.11 lid 3 Wm kunnen en moeten met toepassing van de beste beschikbare technieken (BBT) economisch en technisch haalbare eisen worden gesteld aan de ammoniakemissie van dierenverblijven, zodat de meest doeltreffende technieken worden toegepast om nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken.

Op 28 december 2005 is het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij, hierna te noemen Besluit huisvesting, gepubliceerd. Het Besluit treedt pas in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. In het Besluit huisvesting is geregeld dat dieren niet in een willekeurig stalsysteem mogen worden gehuisvest. De BBT-afweging van artikel 8.11 lid 3 Wm is nu verdisconteerd in het Besluit huisvesting.

Totdat het Besluit huisvesting in werking treedt, moeten eveneens eisen worden gesteld aan de ammoniakemissie van dierenverblijven. De minister van VROM heeft in een brief d.d. 26 maart 2002, kenmerk BWL/2002 027 327, geadviseerd bij de vergunningverlening te anticiperen op het komende besluit. Hiervoor wordt verwezen naar de maximale emissiewaarden die in de bijlage bij het Besluit huisvesting zijn opgenomen. Bij de BBT-afweging voor het vaststellen van de maximale emissiewaarden is, naast ammoniakemissie, tevens rekening gehouden met de aspecten geurbelasting en dierwelzijn en de (financiële) bedrijfsbelangen.

Conform artikel 3 lid 3 Wav moet de totale ammoniakemissie uit de tot de inrichting behorende dierenverblijven voor diercategorieën waarvoor maximale emissiewaarden zijn bepaald, lager of gelijk zijn aan de som van de maximaal toegestane ammoniakemissies bij een beoordeling per afzonderlijk huisvestingssysteem. Een huisvestingssysteem dat op 1 januari 2007 nog niet in de veehouderij aanwezig was moet afzonderlijk aan de maximaal toegestane ammoniakemissie voldoen.

Voor de uitbreiding van het aantal dieren van diercategorieën waarvoor maximale emissiewaarden zijn bepaald, wordt het aantal dieren in alle bestaande stallen verhoogd. Daarnaast wordt een nieuwe vleesvarkensstal gebouwd. Voor deze uitbreiding geldt dat de toegepaste huisvestingssystemen³ afzonderlijk aan BBT dienen te voldoen. De aangevraagde huisvestingssystemen voldoen aan de eisen voor maximale emissie zoals deze zijn vermeld in bijlage 2 van de Rav.

De uitbreiding/wijziging van de inrichting voldoet hiermee aan BBT.

IPPC-richtlijn (artikel 3 lid 3 Wav)

De IPPC-richtlijn is sinds 30 oktober 1999 van toepassing op nieuwe en belangrijk gewijzigde installaties. Conform artikel 5 van de richtlijn moeten op 31 oktober 2007 alle bestaande installaties aan de IPPC-richtlijn.

---

³ Voor beoordeling van de emissiearme huisvestingssystemen is bijlage I toegevoegd.

In artikel 3 lid 3 Wav is aangegeven dat voor veehouderijen die onder de werkingssfeer van de IPPC-richtlijn vallen de vergunning dient te worden geweigerd, indien niet kan worden voldaan aan voorschriften die vanwege de technische kenmerken en de geografische ligging van de installatie of vanwege de plaatselijke milieuomstandigheden moeten worden gesteld, maar die niet met toepassing van de in aanmerking komende beste beschikbare technieken kunnen worden gerealiseerd.

Binnen de inrichting zijn 7.238 vleesvarkenplaatsen aanwezig. De IPPC-richtlijn is van toepassing op deze inrichting. Dit betekent dat de installatie moet voldoen aan de BBT. Daarnaast dient ook naar de technische kenmerken, de geografische ligging van de installatie en de plaatselijke milieuomstandigheden te worden gekeken (artikel 9, lid 3 en 4 IPPC). Er dient hierbij rekening te worden gehouden met de bestaande toestand van het milieu, alsmede met de met betrekking tot de inrichting en het gebied waar de inrichting zal zijn of is gelegen en met redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu.

De vergunning dient te worden geweigerd, indien niet kan worden voldaan aan voorschriften die vanwege de technische kenmerken en de geografische ligging van de installatie of vanwege de plaatselijke milieuomstandigheden moeten worden gesteld, maar die niet met toepassing van de in aanmerking komende BBT kunnen worden gerealiseerd (artikel 3, lid 3 Wav).

Met de voorgestelde situatie worden alle stallen voorzien van een emissiearm huisvestingssysteem en neemt de ammoniakemissie iets af ten opzichte van de huidige vergunning.

Conclusie

Onderhavige aanvraag voldoet aan de eisen zoals gesteld in de Wav.

III.B.3 Directe schade door uitstoot van ammoniak

In het kader van de toepassing van de Wet milieubeheer kan mogelijke directe schade aan bossen en andere vegetaties door de uitstoot van ammoniak van belang zijn.

Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt het rapport Stallucht en Planten uit juli 1981, verder te noemen: rapport, van het Instituut Plantenziektenkundig Onderzoek (IPO) hiervoor gehanteerd. Blijkens dit rapport is onderzoek gedaan naar de mogelijke schade op planten en bomen als gevolg van de uitstoot van ammoniak uit stallen waarin dieren worden gehouden. Schade door de uitstoot van ammoniak kan zich in de praktijk voordoen bij intensieve kippen- en varkenshouderijen. Ter voorkoming van dergelijke schade blijkt dat een afstand van minimaal 50 meter tussen stallen en meer gevoelige planten en bomen, zoals coniferen, en een afstand van minimaal 25 meter tot minder gevoelige planten en bomen kan worden aangehouden.

Toetsing aan dit rapport is, blijkens de uitspraak in de casus E03.98.0118, nog steeds conform de meest recente, algemeen aanvaarde milieutechnische inzichten.

Binnen 50 meter van de inrichting liggen geen percelen waar gevoelige gewassen, zoals vermeld in het rapport, worden geteeld. Tevens zijn er binnen 25 meter van de inrichting

geen minder gevoelige planten en bomen aanwezig. Het bedrijf voldoet aan de eisen die volgen uit het rapport, waardoor directe ammoniakschade geen reden kan zijn om de aanvraag te weigeren.

III.C Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en Flora- en Faunawet

Uit de geschiedenis van de totstandkoming van de Wet milieubeheer (Wm) is af te leiden dat eventuele aantasting van natuurwetenschappelijke en ecologische waarden ten gevolge van het in werking zijn van de inrichting, naast het primaire toetsingskader in de ruimtelijke ordening, mede betrekking heeft op de Wm aangelegenheden. Voor wat betreft de gebiedsbescherming is dit geregeld in de Nb-wet en voor de soortbescherming in de Flora- en Faunawet.

Voor handelingen die schadelijk zijn voor het natuurschoon of voor de natuurwetenschappelijke betekenis van een beschermd natuurmonument of vogelrichtlijngebied danwel voor handelingen die een beschermd natuurmonument of vogelrichtlijngebied ontsieren, geldt een vergunningsplicht ex artikel 16 van de op 1 oktober 2005 in werking getreden Nb-wet, waarvoor Gedeputeerde Staten van de provincie bevoegd gezag is.

Binnen een afstand van 3.000 meter van de inrichting ligt geen gebied dat in het kader van de Nb-wet extra bescherming nodig heeft. De aangevraagde activiteiten zullen hierdoor niet tot nadelige gevolgen leiden.

III.D Habitatrictlijn (92/43/EEG)

Zoals hiervoor is aangegeven, worden de vogelrichtlijngebieden sinds het in werking treden van de NB-wet niet meer beschermd via artikel 7 van de Habitatrictlijn (HR), maar zijn deze gebieden nu in de nationale wetgeving geïmplementeerd. Voor de Habitatrictlijngebieden geldt deze doorwerking pas wanneer deze gebieden formeel zijn aangewezen. Op 7 december 2004 is door de Europese Commissie middels de Europese lijst de lijst met habitatgebieden ingevolge artikel. 4, lid 5 HR aangemeld. Lid 2 van artikel 6 HR heeft ingevolge de jurisprudentie echter een rechtstreekse werking.

Binnen een afstand van 3.000 meter van de inrichting ligt geen gebied dat is aangewezen als een natuurlijke habitat in het kader van de Habitatrictlijn. Hierdoor zal de vergunde hoeveelheid ammoniakuitstoot niet tot duidelijke nadelige gevolgen leiden voor de te beschermen habitats.

III.E Bodembescherming

De Nederlandse Richtlijn Bodembescherming is een hulpmiddel voor het bepalen van het risico op bodemverontreiniging en de selectie van adequate bodembeschermende voorzieningen en maatregelen. Of en welke voorzieningen/maatregelen moeten worden getroffen is afhankelijk van het risico op bodemverontreiniging. Dit wordt bepaald door de aanwezige stof, de aard van de voorzieningen en maatregelen en de mate waarin de stof zich kan verspreiden. Aan de hand van een Bodem Risico Checklist (BRC) wordt het emissierisico bepaald.

In de aangevraagde situatie vinden de volgende bodembedreigende processen, activiteiten en subactiviteiten plaats:

- a. werkplaats;
- b. opslag van bijproducten;
- c. opslag en aftap zwavelzuur;
- d. chemische luchtwasser;
- e. opslag spuiwater;
- f. opslag mest in putten onder de stal.

Het bodemrisico wordt hoofdzakelijk bepaald door de aard van de aanwezige stof/activiteiten en de aangevraagde dan wel aanwezige voorzieningen of maatregelen. Hierbij is het volgende overwogen:

Ad a. Werkplaats

De bodembedreigende activiteiten in de werkplaats zijn van zeer geringe omvang. Er wordt op kleine schaal en incidenteel gewerkt met olieproducten. Derhalve kan worden volstaan met een vloeistofkerende voorziening. Deze bestaat uit een aaneengesloten betonnen verharding.

Ad b. Bijproductenopslag

De aangevraagde bijproducten zijn onder andere natte stapelbare bijproducten (o.a. frietnippers). Dit betekent dat het drogestof percentage van de bijproducten ligt tussen de 25 en 30 %. De bijproductenopslag bestaat uit een betonnen, aaneengesloten vloer, voorzien van drie muren met in het midden een afvoergoot voor de (pers)sappen. De vrijkomende (pers)sappen worden opgevangen in deze goot en afgevoerd naar een aparte vloeistofkerende verzamelput.

De natte bijproducten worden opgeslagen in (bunker)silo's. De (bunker)silo's zijn vloeistofdicht.

Hierdoor is de kans op een verontreiniging naar de bodem nihil.

Ad c. Opslag en aftap zwavelzuur

Voor zowel de opslag als aftap van zwavelzuur wordt gebruik gemaakt van intermediaire bulkcontainers (IBC) vervaardigd van kunststof met een inhoud van 4 x 1.000 liter. De containers zijn boven een vloeistofdichte lekbak, (met een capaciteit van tenminste 110% van de inhoud van de emballage) geplaatst.

In dit geval wordt de spuiwateropslag gebruikt als lekbak voor het zuur. Daarnaast wordt er niveaumeting en lekdetectie toegepast. Op de aftapvoorziening zijn een vulleiding en een ontluchtingsleiding aangebracht, vervaardigd van materiaal bestendig tegen zwavelzuur en uitmondend binnen de opvangvoorziening. Met deze voorzieningen wordt het risico op bodemverontreiniging in voldoende mate beperkt.

De vloer van de ruimte waarin de IBC's met zwavelzuur zijn geplaatst, is vloeistofkerend. Binnen de inrichting moet een bedrijfsnoodplan aanwezig zijn, waarin de inspectie van de vloeistofkerende vloer en het opruimen van gelekt of gemorst zuur wordt gewaarborgd.

Ad d. Chemische luchtwasser

Een chemische luchtwasser is een gesloten proces waarin een zuur over een wasserpakket wordt gesproeid, waarin de af te voeren stallucht wordt ontdaan van de ammoniak. De luchtwasser bestaat uit een kast waarin een vloeistofdichte lekbak is geïntegreerd. Deze opvangvoorziening is in een speciale ruimte geplaatst, en voorzien van een bedrijfsnoodplan. Hiermee wordt het risico op bodemverontreiniging in voldoende mate beperkt.

Ad e. Opslag spuiwater

Het spuiwater wordt in ondergrondse kelder opgeslagen. De kelder is geheel gecoat. De spuiwateropslag kan gezien worden als een vloeistofdicht opvangbassin. Conform bodemrisico checklist uit de NRB dient deze opslagput of bassin te zijn voorzien van een vloeistofdichte vloer en bedrijfsnoodplan. Deze eisen zijn daarom als zodanig in de voorschriften opgenomen.

Ad f. Mestputten onder de stal

De mestputten onder de stallen zijn vloeistofkerend, waardoor de kans op het lekken van mestputten als nihil kan worden beschouwd. Door de beschreven bouwwijze en toetsing aan de bouwrichtlijnen van de mestkelders, wordt het risico op bodemverontreiniging in voldoende mate beperkt.

Nulsituatieonderzoek

De opslag en het gebruik van zwavelzuur is volgens de NRB een bodembedreigende activiteit evenals de opslag van spuiwater. Volgens deze richtlijn zou een nulsituatie- en eindonderzoek nodig zijn. De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft op 15 februari 2000 in een uitspraak (E03.98.1352) aangegeven dat zij, ook voor deze opslag, geen nulsituatieonderzoek noodzakelijk acht, indien toereikende gedragsregels en voorzieningen met het oog op de bescherming van de bodem zijn voorgeschreven in een vergunning.

In afwijking van de NRB achten wij het, voor deze inrichting, gelet op de genoemde uitspraken en bovengenoemde overwegingen, daarom niet noodzakelijk om een nulsituatieonderzoek te verlangen voor wat betreft de opslag van zwavelzuur en spuiwater. Ook de overige bodembedreigende activiteiten en de voorkomende stoffen binnen de inrichting, de omvang van de inrichting zelf, de algemene staat van de inrichting, en de getroffen voorzieningen om bodemverontreiniging tegen te gaan, geven geen aanleiding om de bodemkwaliteit middels een nulsituatieonderzoek vast te leggen.

III.F Geluidshinder

III.F.1 Algemeen

Voor het stellen van de geluidsnormen is gebruik gemaakt van de systematiek van de Circulaire Industrielawaai van 1979, zoals uiteengezet in hoofdstuk 4 van de “Handreiking industrielawaai en vergunningverlening” van 21 oktober 1998 van het ministerie van VROM (verder ‘de Handreiking’).

De directe omgeving van het bedrijf is wat geluid betreft te karakteriseren als een landelijke gebied.

De inrichting is hoofdzakelijk in werking tussen 7.00 uur en 21.00 uur, met uitzondering van de ventilatoren, deze werken namelijk het gehele etmaal. De volgende activiteiten vinden plaats die geluidsoverlast naar de omgeving kunnen veroorzaken:

- a. het laden en lossen van dieren in de nachtperiode;
- b. het lossen van voer, inclusief bijproducten in de dagperiode;
- c. het laden van voormenger in de dagperiode;
- d. het ophalen van drijfmest in de dag- en nachtperiode;
- e. de ventilatoren.

Ten opzichte van de huidige situatie verandert in deze activiteiten weinig.

Echter door de gewijzigde opzet van de varkensstal kunnen er meer varkens worden gehouden en meer bijproducten worden opgeslagen. Doordat er meer varkens binnen de inrichting worden gehouden, neemt een aantal activiteiten een langere tijd in beslag. De uitbreiding van de bijproductenopslag leidt tot ook wat meer activiteiten die betrekking hebben op het lossen van de bijproducten. Er kunnen nu meer soorten bijproducten worden opgeslagen. Wel dient te worden opgemerkt dat stal 4 geheel is voorzien van luchtwasser. Een luchtwasser heeft een positief effect op de geluidsemissie van de inrichting.

Langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$)

In de huidige vergunning zijn de volgende geluidsnormen voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ter plaatse van een woning opgenomen:

- 40 dB(A) in de dagperiode (tussen 07.00 en 19.00 uur);
- 35 dB(A) in de avondperiode (tussen 19.00 en 23.00 uur);
- 30 dB(A) in de nachtperiode (tussen 23.00 en 07.00 uur).

Maximale geluidsniveaus ($L_{A,max}$)

Binnen de inrichting vinden de volgende activiteiten plaats die piekgeluiden naar de omgeving kunnen veroorzaken:

- a. aan- en afvoerbewegingen van vrachtwagen ten behoeve van het laden en lossen van dieren;
- b. het lossen van voer;
- c. het vullen van de voormenger;
- d. het laden van drijfmest.

De activiteiten veranderen niet met onderliggende aanvraag.

In de vigerende vergunning zijn de volgende geluidsnormen voor het maximaal geluidsniveau opgenomen:

- 55 dB(A) in de dagperiode (tussen 07.00 en 19.00 uur);
- 50 dB(A) in de avondperiode (tussen 19.00 en 23.00 uur);
- 45 dB(A) in de nachtperiode (tussen 23.00 en 07.00 uur).

III.F.2 Indirecte hinder

Onder indirecte hinder wordt verstaan hinder die niet rechtstreeks voortvloeit uit de inrichting maar wel kan worden toegeschreven aan de aanwezigheid van de inrichting.

Als gevolg van transportbewegingen van en naar de inrichting kunnen omwonenden geluidsoverlast ondervinden. Indirecte hinder tengevolge van transportbewegingen dient te worden getoetst aan de door het Ministerie van VROM uitgegeven circulaire "Geluidshinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer" d.d. 29-02-1996.

Indirecte hinder is aan de orde. Het (vracht)verkeer van de inrichting is herkenbaar als afkomstig van de inrichting, maar zal op basis van de beperkte aantallen en/of de afstand ten opzichte van de woningen aan de gestelde geluidsnormen voldoen.

III.F.3 Conclusies

Gezien de ligging van de woningen ten opzichte van de inrichting kan aan de gestelde geluidsnormering worden voldaan.

De in de veranderingvergunning aangevraagde wijzigingen hebben naar verwachting geen gevolgen voor het geluidsniveau van de inrichting. Het aspect geluid is voldoende ondervangen door de bestaande vergunning. In deze veranderingsvergunning worden daarom geen geluidsvorschriften gesteld, maar wordt verwezen naar de voorschriften van de revisievergunning.

III.G Bedrijfsafvalwater

Op diverse wijzen ontdoet zich de inrichting van afvalwater:

- a. retourwater van het koeldeksysteem;
- b. spuiwater van de chemische luchtwasser;
- c. reinigingswater dat vrijkomt tijdens het reinigen van de stallen.

De bestaande stallen 1, 2 en 3 zijn en de nieuw te bouwen stal 5 worden voorzien van emissie stalsystemen met het koeldeksysteem. Het betreft de Groen Labels BB 97-01-052 V2 en BB 96-04-035 V1. Bij deze systemen wordt grondwater gebruikt als koelwater voor de mest. Het koelwater (grondwater) wordt via een retourleiding teruggebracht in de bodem. Voor het lozen van koelwater is het Lozingenbesluit bodembescherming, 8 december 1997 van toepassing. In het Lozingenbesluit bodembescherming is in artikel 24a geregeld dat

onthefing voor de lozing van het koelwater kan worden verleend door gedeputeerde staten voor een periode van maximaal 10 jaar.

Deze onthefing dient te worden geregeld in de Wet milieubeheerprocedure. In de voorschriften zijn voor de lozing van het koelwater speciale voorwaarden opgenomen. Tevens zijn er voorschriften toegevoegd die in acht moeten worden genomen bij het plaatsen van een onttrekkings- en injectiefilter.

III.G.1 Spuiwater chemische luchtwasser

Binnen de inrichting zijn twee chemische luchtwassers geplaatst (Uni-Q-fill). Een chemische luchtwasser produceert spuiwater dat, na tijdelijke opslag, uit de inrichting moet worden afgevoerd. Het spuiwater ontstaat omdat er regelmatig een gedeelte van het waswater uit de luchtwasunit moet worden afgelaten (spuien) om de werking van de installatie goed te laten verlopen. Het spuiwater is een reststroom van het wasproces dat veel ammoniumsulfaat bevat en daardoor nog steeds een bijtend zuur is.

III.G.2 Regelgeving

In de notitie bij de brief van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de milieuhygiënische randvoorwaarden voor verwijdering van spuiwater van luchtwassystemen in de veehouderij zijn verschillende opties voor het verwijderen van het spuiwater beschreven (brief van 18 mei 2000 met als kenmerk DWL/2000055147). Hierin wordt aangegeven dat het op het bedrijf mengen met mest, gelet op de “anti-meng”clausule in het Besluit aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen (Baga) niet mogelijk is. Nu het Baga is vervangen door de Europese afvalstoffenlijst (EURAL), waarin het spuiwater niet meer als gevaarlijke afvalstof aangemerkt wordt, is dit in principe wel mogelijk. Ammoniumsulfaat heeft een bemestende waarde maar op grond van de Eural is spuiwater een afvalstof. Afvalstoffen mogen niet bij de mest worden gevoegd om vervolgens te worden verspreid over het land, tenzij daarvoor op grond van de Meststoffenwet onthefing is verleend. De leverancier van de luchtwasser heeft op dit moment een onthefing in het kader van de Meststoffenwet om het spuiwater als meststof aan te wenden of te verhandelen. Ammoniumsulfaat heeft weliswaar een bemestende waarde maar voor sulfaat is in de meststoffenwet geen gebruiksnorm opgenomen. Uit dat oogpunt heeft het ministerie van VROM over dit onderwerp in een brief van mei 2002 aangegeven dat het toevoegen van spuiwater aan mest en daarna uitrijden over het land tot overbemesting met sulfaat kan leiden en derhalve milieuhygiënisch gezien ongewenst is. Tevens is dat in strijd met de huidige Europese regelgeving.

III.G.3 Opslag en verwijdering

De hoeveelheid spuiwater die in totaal binnen de inrichting vrijkomt bedraagt circa 258 m³ per jaar. Het spuiwater wordt in een afzonderlijke opslagruimte (put onder stal 4) met een inhoud van 60 m³ opgeslagen en vier keer per jaar als afvalstof afgevoerd door een erkende inzamelaar van afvalstoffen.

De inrichtinghouder dient aan te tonen dat het spuiwater via de juiste kanalen wordt afgevoerd vanuit de inrichting. In de voorschriften van de vergunning is derhalve

opgenomen dat in een logboek de afleverbonnen aanwezig dienen te zijn waarin de hoeveelheid en de bestemming (locatie waar het spuiwater naar toe gaat) is aangegeven. Tevens is in de voorschriften van de vergunning opgenomen dat het spuiwater niet met de mest vermengd mag worden en eveneens niet op de riolering mag worden geloosd.

III.H Energie

Op grond van de verruimde reikwijdte van de Wet milieubeheer dient het zuinig gebruik van energie te worden getoetst in verband met de bescherming van het milieu. Beoordeeld moet worden of in het belang van bescherming van het milieu, voorschriften met betrekking tot het energieverbruik gesteld moeten worden en wat de aard van deze voorschriften moeten zijn. De circulaire 'Energie in de milieuvergunning' oktober 1999 gaat er vanuit dat energiebesparende maatregelen haalbaar zijn in relatie met de terugverdientijd als het energieverbruik meer is dan 50.000 kWh of 25.000 m³ aardgas per jaar zijnde €6.810,- per jaar.

Het energieverbruik van deze inrichting is:

- a. ca. 253.000 kWh elektra;
- b. ca. 36.500 m³ aardgasequivalent (50.000 l propaangas).

Uit de analyse van het energieverbruik blijkt dat een onderzoeksverplichting voor dit bedrijf niet noodzakelijk is, omdat de stand der techniek bij onderhavig bedrijf reeds bekend is. Er is hierbij bekeken in hoeverre reeds energiebesparende maatregelen zijn en zullen worden toegepast:

- a. er is ligvloerisolatie aangebracht;
- a. in alle stallen zijn de wanden en daken geïsoleerd ter voorkoming van warmteverlies;
- b. de verwarmingsinstallatie is voorzien van een weersafhankelijke temperatuurregeling;
- c. een gedeelte van de vleesvarkensstallen is of wordt voorzien van centrale afzuiging. Dit betekent dat het ventilatiesysteem wordt geoptimaliseerd en beter wordt afgestemd op de behoefte. Dit geeft ook een verbetering van het energieverbruik;
- d. bij de stal met de luchtwassers, zijn de luchtwassers afgestemd op de hoeveelheid die maximaal moet worden geventileerd. De ventilatoren worden middels frequentieregelaars gestuurd om het stroom zoveel mogelijk te beperken;
- e. de pompen van de brijvoerinstallatie zijn voorzien van frequentieregelaars;
- f. de verlichting geschiedt via energiezuinige HF verlichting;
- g. de buitenverlichting geschiedt met hoge druk natrium verlichting;
- h. de leidingen van de verwarmingsinstallatie zijn geïsoleerd;
- i. de verwarming geschiedt middels energiezuinige HR-ketels.

De reeds aangebrachte voorzieningen en doorgevoerde maatregelen geven gezien het geringe energiegebruik geen aanleiding tot het opnemen van middel-, onderzoeks- en/of rapportage-voorschriften ter beperking van het energieverbruik.

Voor optimalisatie van het energieverbruik is slechts een meet- en registratievoorschrift opgenomen om het energiegebruik jaarlijks te registreren en een onderhoudsvoorschrift ten behoeve van de verwarmingsinstallatie.

III.I Veiligheid

III.I.1 Veiligheid met betrekking tot de opslag van zwavelzuur

Zwavelzuur voor gebruik in luchtwassers heeft een sterk geconcentreerde oplossing (96% in water). Het is een sterk zuur, dat heftig reageert met basen en is corrosief.

Voor de levering van zwavelzuur (H_2SO_4) zijn verschillende mogelijkheden:

- in transportreservoirs met een inhoud variërend van circa 800 tot 16.000 liter;
- in intermediaire bulkcontainers (IBC's) met een inhoud van 800, 1.000 of 1.200 liter;
- in houders van kunststof met een inhoud van 20 tot 70 liter.

Vanuit transportreservoirs en houders van kunststof wordt het zwavelzuur overgebracht in een vast opgesteld reservoir (stationaire tank).

De verplaatsbare intermediaire bulkcontainers zijn een tussenvorm voor opslag en gebruik van zwavelzuur, waarvan op veehouderijen het meest gebruik wordt gemaakt vanwege de handzaamheid en maatvoering ervan. Ze dienen dan tegelijkertijd voor zowel opslag- als aftapvoorziening van zwavelzuur ten behoeve van luchtwassers.

In onderhavige inrichting wordt gebruik gemaakt van IBC's, vervaardigd van kunststof met een inhoud van 1.000 liter voor zowel de opslag als aftap van het zwavelzuur.

De IBC met zwavelzuur wordt geplaatst in een ruimte waarvan de wanden, vloer en afdekking vervaardigd zijn van niet brandgevaarlijk materiaal. De ruimte wordt continu op de buitenlucht geventileerd. De toegangsdeur is bij afwezigheid van deskundig personeel ter plaatse van de opslagvoorziening afgesloten.

Nabij de opslag- en/of aftapvoorziening worden waarschuwborden met het pictogram "BIJTENDE STOFFEN" en verbodsborden met "VUUR, OPEN VLAM EN ROKEN VERBODEN" aangebracht. Daarnaast zijn nabij de opslag- en/of aftapvoorziening een slanghaspel en een oogspoelvoorziening, welke zijn aangesloten op het waterleidingnet, aanwezig.

In de vergunning zijn voorschriften opgenomen ter bescherming van het milieu en voorschriften ten behoeve van veiligheid. De voorschriften zijn deels ontleend aan de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15 (PGS 15) van het Ministerie van VROM, deels aan het voormalige publicatieblad P134-4 van de Arbeidsinspectie, aangevuld met extra voorschriften in verband met mogelijke blootstelling, verhoogd brandgevaar en ongevallenrisico's.

III.I.2 Veiligheid met betrekking tot de opslag van spuiwater

Middels het zwavelzuur wordt de uit de stallen afkomstige ammoniak omgezet in ammoniumsulfaat, waarna de gereinigde ventilatielucht het luchtwassysteem verlaat en ammoniumsulfaathoudend spuiwater overblijft, dat ook nog een restant zwavelzuur bevat. Normaliter blijft in spuiwater de concentratie van zwavelzuur beneden de 1%. Echter vanwege de lage pH (ongeveer 4) en de samenstelling die bijtend en corrosief van aard is, dienen bij handelingen ermee en de opslag ervan ook veiligheids- en voorzorgsmaatregelen te worden getroffen.

De spuiwateropslag is niet ongecontroleerd toegankelijk voor onbevoegden en er worden waarschuwingborden voor bijtende stoffen bij aangebracht. Tevens is in het aanwezige bedrijfsnoodplan ondermeer een instructie over de te nemen maatregelen in het geval van incidenten met spuiwater opgenomen.

Ten aanzien van de constructie van de spuiwateropslag en bijbehorende leidingen zijn voorschriften opgenomen om het uitstromen van vloeistof te voorkomen.

III.J Besluit luchtkwaliteit

III.J.1 Algemeen

De milieuvergunningaanvraag dient aan het Besluit luchtkwaliteit 2005 te worden getoetst. In paragraaf 2 van dit Besluit zijn grenswaarden opgenomen voor een zestal stoffen. In de landbouw vormt voornamelijk fijn stof (PM_{10}) het toetsingskader. Voor fijn stof gelden twee normen. De jaargemiddelde concentratie mag niet hoger zijn dan $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en het aantal dagen dat het etmaalgemiddelde van $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ wordt overschreden, mag niet groter zijn dan 35. Toetsing dient plaats te vinden net buiten de grens van de inrichting. Daar mag de (uitbreiding van de) inrichting de normen niet overschrijden of, wanneer de normen door de achtergrondconcentratie al worden overschreden, geen verslechtering van de luchtkwaliteit veroorzaken.

III.J.2 Inrichting

De inrichting emitteert fijn stof vanuit de stallen en via het verkeer op het terrein van de inrichting en op de openbare weg. De verandering van de inrichting houdt in het aanvragen een aantal wijzigingen van de stallen die reeds zijn doorgevoerd.

III.J.3 Toetsing

Het achtergrondniveau aan fijn stof (PM_{10}) in 2007 bedraagt volgens het RIVM $27,1 \mu\text{g} / \text{m}^3$ inclusief zeezout correctie. Deze waarde wordt 25 dagen per jaar overschreden.

Fijn stof is een relevante emissiebron bij een intensieve veehouderij met varkens. Met de aanvraag vindt er een uitbreiding plaats van het aantal dieren.

Daarbij is de halve inrichting voorzien van een luchtwasser. Deze wijziging wordt nu aangevraagd. Met een luchtwasser wordt de stofemissie met circa 70% gereduceerd ten

opzichte van traditioneel geventileerde stallen. Daarnaast worden alle dieren met brijvoer gevoerd, dit heeft ook een positief gevolg voor de emissie van stof.

III.J.4 Conclusie

Omdat de stofemissie niet toeneemt met de aangevraagde situatie is er geen invloed in de omgeving van de inrichting te verwachten. Daarnaast is het achtergrondniveau ver onder de richtwaarde waardoor de voorgestelde situatie worden vergund.

Daarnaast dient te worden opgemerkt dat de inrichting alleen stof emitteert en niet of nauwelijks andere stoffen uit het Besluit luchtkwaliteit 2005.

III.K Doelmatig beheer van afvalstoffen

Wet milieubeheer

Op grond van artikel 8.10 Wet milieubeheer kan de Wm-vergunning slechts in het belang van de bescherming van het milieu worden geweigerd. Onderdeel van het begrip “bescherming van het milieu” is de zorg voor de doelmatig beheer van afvalstoffen. In artikel 1.1 Wet milieubeheer is aangegeven wat moet worden verstaan onder het doelmatig beheer van afvalstoffen. Op grond hiervan moeten wij rekening houden met het geldende afvalbeheersplan danwel het bepaalde in de artikelen 10.4 en 10.5 van de Wet milieubeheer (artikel 10.14 van de Wet milieubeheer).

Het bedoelde afvalbeheersplan is het Landelijk Afvalbeheerplan 2002-2012 (hierna aangeduid als het LAP). Het LAP zoals dat op 3 februari 2003 is gepubliceerd, is begin 2004 herzien. De gewijzigde versie van het LAP is op 19 april 2004 gepubliceerd en vanaf 18 mei 2004 in werking.

Toetsing doelmatig beheer

In deel 1 van het LAP, het beleidskader, is het doelmatig beheer van afvalstoffen uitgewerkt. Hierin zijn de hoofddoelstellingen van het afvalbeleid geformuleerd. Na stimulatie van preventie, is het stimuleren van nuttige toepassing de tweede belangrijke doelstelling. Daarna komen maximale energiebenutting, het beperken van het afvalaanbod t.b.v. verwijdering en het realiseren van een gelijk Europees speelveld als doelstellingen aan bod.

In deel 2 van het LAP wordt in 34 sectorplannen het beleid uitgewerkt voor de verschillende afvalstromen. In de toelichting op de sectorplannen worden de algemene bepalingen bij vergunningverlening gegeven. Hierin is aangegeven op welke wijze wij bij het beoordelen van een vergunningaanvraag voor het inzamelen, bewaren en be- en verwerken van afvalstoffen rekening moet houden met een aantal algemene bepalingen aangaande het LAP en met de in deel 2 opgenomen sectorplannen.

Deel 3, de capaciteitsplannen, is van toepassing op het storten en verbranden van afvalstoffen en is derhalve hier niet van toepassing.

Wij dienen bij de beoordeling van een aanvraag na te gaan of op de in de aanvraag genoemde afvalstro(o)m(en) één of meerdere sectorplannen van toepassing zijn. Is dat het geval dient de aanvraag te worden getoetst aan die betreffende sectorplan(nen).

Toetsing aan Algemene bepalingen bij vergunningverlening

Voor onderhavige aanvraag zijn de volgende algemene bepalingen bij vergunningverlening van toepassing:

Vergunningstermijn:

In beginsel wordt een vergunning afgegeven voor maximaal 10 jaar.

Opslag van afvalstoffen:

De termijn van opslag van afvalstoffen voorafgaand aan verwerking is maximaal 3 jaar.

Acceptatie en bewerking:

In de aanvraag moet duidelijk gemaakt worden welke afvalstoffen geaccepteerd en gemengd worden. Er moet in de aanvraag een adequaat acceptatie- en verwerkingsbeleid opgenomen zijn. Voorts dienen bedrijven in hun aanvraag acceptatie en verwerking vast te leggen in toereikende procedures met betrekking tot administratieve organisatie en interne controle.

In de aanvraag zijn deze aspecten in voldoende mate duidelijk gemaakt.

Toetsen aan de minimumstandaard:

De aangevraagde activiteit betreft het nuttig toepassen van afvalstoffen. Binnen nuttige toepassing wordt onderscheid gemaakt tussen producthergebruik, materiaalhergebruik en inzet als brandstof. Het geschikt maken van afvalstromen t.b.v. veevoer betreft nuttige toepassing als producthergebruik, het betreft afvalstromen die niet geschikt zijn voor menselijke consumptie, maar wel voor inzet als veevoer.

Afvalstro(o)m(en) waarvoor in het LAP een sectorplan is opgenomen

Toetsing aan sectorplan(nen)

Op de in de aanvraag vernoemde afvalstromen is het volgende sectorplan van het LAP van toepassing:

- procesafhankelijk industrieel afval .

De minimumstandaard voor deze afvalstroom is nuttige toepassing, tenzij nuttige toepassing niet mogelijk is of de meerkosten van nuttige toepassing substantieel hoger liggen dan de kosten voor verwijdering.

De aangevraagde activiteit, het verwerken van reststoffen uit de voedings- en genotsmiddelenindustrie tot veevoer betreft nuttige toepassing van deze afvalstroom, voldoet aan de minimumstandaard die voor deze afvalstroom geldt.

Conclusie toetsing doelmatig beheer

Gelet op bovenstaande is de wijze van verwerking van de afvalstoffen conform de in de aanvraag aangegeven be- of verwerkingsmethode(n) in overeenstemming met het bepaalde in de artikelen 10.4, 10.5 en 10.14 van de Wet milieubeheer.

BIJLAGE I, Beoordeling emissiearme stallen

Gespeende biggen

De gespeende biggenafdelingen binnen de inrichting zijn alle voorzien van een emissie arme stalsysteem. Het betreft hier de bestaande biggenstallen 1, 2 en 4 en de nieuw te bouwen gespeende biggenafdelingen in stal 1.

De bestaande biggenstallen 1 en 2 zijn reeds opgericht en in werking volgens de vigerende vergunning en wijzigen niet met deze aanvraag. Deze stallen zijn dan ook niet meer beoordeeld of deze gebouwd zijn volgens de eisen van het systeem. In de voorschriften worden de eisen voor de emissiearme stalsystemen worden opgenomen. Bij de eerst volgende controle kunnen deze stallen dan worden gecontroleerd.

In de bestaande stal 1 komen 3 afdelingen voor gespeende biggen. De gespeende biggenafdelingen worden voorzien van een Groen Label BB 97-01-052 V2. In onderstaande tabel is deze stal beoordeeld op de voorgestelde uitvoering.

STAL 1, 754 GESPEENDE BIGGEN, RENOVATIE			
KOELDEKSYSTEEM (150 % KOELOPPERVLAK)		GROEN LABEL BB 97.01.052 V2	
			versie: 9-07-03
BEOORDELING AMMONIAKEMISSION	Principe van NH ₃ -emissiebeperking is gebaseerd op het beperken van putemissie door beperking van het emitterend mestkelderoppervlak gecombineerd met het koelen van de mest.		
DE TECHNISCHE UITVOERING VAN DE STAL			
Stalonderdeel	Uitvoeringseis⁴	Voorgestelde uitvoering	Akkoord
Hokafscheiding	geen nadere eisen	gladde vloer en wanden	ja
Voersysteem	geen nadere eisen	niet aangegeven	ja
Hokoppervlak	geen nadere eisen ⁵	nieuwe afdelingen: (1,84 x 2,45) / 16 = 0,28 m ² per dierplaats excl. voerverzorging en hokafscheiding	ja
Vloeruitvoering	geen nadere eisen	gedeeltelijk roostervloer	ja
Roostertype	kunststof of metalen driekant	kunststof rooster	ja
Mestspleet	optioneel, breedte 30 – 50 mm	n.v.t	-

⁴ Anonymus, 1999, Koeldekstelsysteem (150% koeloppervlak) voor gespeende biggen, Stichting Groen Label, Rijswijk (Z.H.), Nummer BB 97.01.052 V2.

⁵ Altijd bepalen, het gaat hier om het netto hokoppervlak, dus exclusief afscheiding en voerverzorging

Koelementen	<ul style="list-style-type: none"> - gemaakt van hoogwaardig kunststof - set van 14 cm brede lamellen - lamellen onder een hoek van ongeveer 60° opgehangen in drijvend frame - oppervlak minimaal 150 procent van het oppervlak van het mestkanaal (oppervlak van een lamel is gelijk aan de omtrek van de lamel (0,30 meter) vermenigvuldigd met de lengte van de lamel) - per mestkanaal in serie verbonden - tussen mestkanalen parallel aangesloten volgens het Tiggelmansysteem op aan- en afvoerleiding water 	<ul style="list-style-type: none"> - gemaakt van hoogwaardig kunststof - set van 14 cm brede lamellen - lamellen onder een hoek van ongeveer 60° opgehangen in drijvend frame - oppervlak minimaal 150 procent van het oppervlak van het mestkanaal (oppervlak van een lamel is gelijk aan de omtrek van de lamel (0,30 meter) vermenigvuldigd met de lengte van de lamel) - per mestkanaal in serie verbonden - tussen mestkanalen parallel aangesloten volgens het Tiggelmansysteem op aan- en afvoerleiding water 	ja
Koelvloeistof	opgepompt grondwater, na rondpompen terugvoeren in bodem	opgepompt grondwater, na rondpompen terugvoeren in bodem	ja
Drukmeter	het koelsysteem moet zijn voorzien van een drukmeter die ervoor zorg draagt dat bij het wegvallen van de druk als gevolg van een lekkage de watertoevoer direct wordt gestopt	er is een drukmeter aanwezig	ja
Registratie instrumenten	ten behoeve van de registratie moeten de volgende instrumenten aanwezig zijn: <ul style="list-style-type: none"> - geijkte waterpulsometer voor de registratie van de opgepompte hoeveelheid grondwater; - temperatuurmeters voor het meten van de temperatuur van de mest boven in het mestkanaal; - temperatuurmeters voor het meten van de temperatuur van het opgepompte grondwater en van het in de grond teruggepompte water. 	niet aangegeven	<i>ja, mits a</i>
Putuitvoering / -diepte	geen nadere eisen	1.000 mm	ja
Emitterend oppervlak mestkanaal	<p>maximaal 0,5 m² per dierplaats bij een hokoppervlak van maximaal 0,35 m² per dierplaats</p> <p>maximaal 0,67 m² per dierplaats bij een hokoppervlak van meer dan 0,35 m² per dierplaats</p>	(1,84 x 1,2) / 16 = 0,14 m ² per dierplaats excl. voerverzorging en hokafscheiding	ja
Ontmesting	geen nadere eisen	via uitsparing op de bodem van de put	ja
EMISSIEFACTOR			
0,15 kg NH ₃ per dierplaats per jaar (hokoppervlak maximaal 0,35 m ² per dierplaats)			ja
Eindoordeel en opmerkingen			

De inrichtinghouder dient het volgende te doen:

- a. *de registratie plaatsvindt met apparatuur zoals onder de kolom uitvoeringseisen is vermeld.*

Aanbeveling:

In te stemmen met de voorgestelde stalsituatie.

In stal 4 zijn komen 10,5 afdelingen voor gespeende biggen. De gespeende biggenafdelingen zijn voorzien van een Groen Label BB 00-02-084. In onderstaande tabel is deze stal beoordeeld op de voorgestelde uitvoering. De beoordeling van deze afdelingen vindt plaats bij de vleesvarkens.

Vleesvarkens

De vleesvarkensafdelingen binnen de inrichting zijn alle voorzien van een emissie arme stalsysteem. Het betreft hier de bestaande vleesvarkensstallen 3 en 4 en de nieuw te bouwen vleesvarkensstal 5 en de vleesvarkensafdeling in stal 2.

De bestaande vleesvarkensstal 3 is reeds opgericht en in werking volgens de vigerende vergunning en wijzigen niet met deze aanvraag. Deze stal is dan ook niet meer beoordeeld of deze gebouwd zijn volgens de eisen van het systeem. In de voorschriften worden de eisen voor de emissiearme stalsystemen worden opgenomen. Bij de eerst volgende controle kunnen deze stallen dan worden gecontroleerd.

In de nieuwe stal 5 komen vijf afdelingen voor vleesvarkens. Daarnaast wordt in stal 2 een afdeling voor vleesvarkens ingericht. De vleesvarkensafdelingen worden voorzien van een Groen Label BB 96-04-035 V1. In onderstaande tabellen is deze stal beoordeeld op de voorgestelde uitvoering.

STAL 2 gedeeltelijk en stal 5, 200 en 800 VLEESVARKENS NIEUWBOUW			
KOELDEKSYSTEEM (200 % KOELOPPERVLAK)		GROEN LABEL BB 96.04.035 V1	
versie: 6-01-04			
BEOORDELING AMMONIAKEMISSION	Principe van NH ₃ -emissiebeperking is gebaseerd op het beperken van putemissie door het koelen van de mest en op hokemissie door het toepassen van roosters met een verbeterde mestdoorlaat.		
DE TECHNISCHE UITVOERING VAN DE STAL			
Stalonderdeel	Uitvoeringseis ⁶	Voorgestelde uitvoering	Akkoord
Hokafscheiding	geen nadere eisen	gladde wanden	ja
Voersysteem	geen nadere eisen	stal 2: niet aangegeven; stal 5: dwarstrog	ja

⁶ Anonymus, 1996, Koeldekstelsysteem (200 % koeloppervlak) voor vleesvarkens, stichting Groen Label, Deventer, Nummer BB 96.04.035 V1.

Hokoppervlak	geen nadere eisen	stal 2: $(3,00 \times 2,58) / 8 = 0,97 \text{ m}^2$ per dierplaats incl. voerverzorging en hokafscheiding; stal 5: $(1,975 \times 4,20) / 10 = 0,83 \text{ m}^2$ per dierplaats excl. voerverzorging en hokafscheiding	ja
Vloeruitvoering	gedeeltelijk roostervloer	stal 2: half roostervloeruitvoering; stal 5: bolle vloeruitvoering	ja
Roostertype	metalen roosters	metalen rooster	ja
Mestspleet	optioneel 80 – 100 mm	n.v.t	-
Koelementen	<ul style="list-style-type: none"> - gemaakt van hoogwaardig kunststof - set van 14 cm brede lamellen - lamellen onder een hoek van ongeveer 60° opgehangen in drijvend frame - oppervlak minimaal 200 procent van het oppervlak van het mestkanaal (oppervlak van een lamel is gelijk aan de omtrek van de lamel (0,30 meter) vermenigvuldigd met de lengte van de lamel) - per mestkanaal in serie verbonden - tussen mestkanalen parallel aangesloten volgens het Tiggelmansysteem op aan- en afvoerleiding water 	<ul style="list-style-type: none"> - gemaakt van hoogwaardig kunststof - set van 14 cm brede lamellen - lamellen onder een hoek van ongeveer 60° opgehangen in drijvend frame - oppervlak minimaal 200 procent van het oppervlak van het mestkanaal (oppervlak van een lamel is gelijk aan de omtrek van de lamel (0,30 meter) vermenigvuldigd met de lengte van de lamel) - per mestkanaal in serie verbonden - tussen mestkanalen parallel aangesloten volgens het Tiggelmansysteem op aan- en afvoerleiding water 	ja
Koelvloeistof	opgepompt grondwater, na rondpompen terugvoeren in bodem	opgepompt grondwater, na rondpompen terugvoeren in bodem	ja
Drukmeter	het koelsysteem moet zijn voorzien van een drukmeter die ervoor zorg draagt dat bij het wegvallen van de druk als gevolg van een lekkage de watertoevoer direct wordt gestopt	er is een drukmeter aanwezig	ja
Registratie instrumenten	ten behoeve van de registratie moeten de volgende instrumenten aanwezig zijn: <ul style="list-style-type: none"> - geijkte waterpulsometer voor de registratie van de opgepompte hoeveelheid grondwater; - temperatuurmeters voor het meten van de temperatuur van de mest boven in het mestkanaal; - temperatuurmeters voor het meten van de temperatuur van het opgepompte grondwater en van het in de grond teruggepompte water. 	niet aangegeven	ja, mits a
Putuitvoering / -diepte	geen nadere eisen	stal 2: 1.000 mm; stal 5: 1.300 mm	ja
Emitterend oppervlak mestkanaal	maximaal 0,81 m ² per dierplaats	stal 2: $(2,00 \times 3,00) / 8 = 0,75 \text{ m}^2$ per dierplaats; stal 5: $(2,10 \times (1,00 \text{ en } 1,40)) / 10 = 0,50 \text{ m}^2$ per dierplaats	ja
Ontmesting	geen nadere eisen	via uitsparing op de bodem van de put	ja
EMISSIEFACTOR			
1,2 kg NH ₃ per dierplaats per jaar			ja

Eindoordeel en opmerkingen
<p><i>De inrichtinghouder dient het volgende te doen:</i></p> <p>a. <i>de registratie plaatsvindt met apparatuur zoals onder de kolom uitvoeringseisen is vermeld.</i></p> <p><i>Aanbeveling:</i></p> <p><i>In te stemmen met de voorgestelde stalsituatie.</i></p>

De vleesvarkensstal 2 is voorzien van de chemische luchtwasser. Het betreft de chemische luchtwasser met het kenmerk Groen Label BB 00-02-084.

In de onderstaande tabel zijn de aangevraagde luchtwasser beoordeeld:

STAL 2, 4.284 GESPEENDE BIGGEN EN 3.248 VLEESVARKENS			
CHEMISCHE LUCHTWASSER UNI-Q-FILL 95 %		GROEN LABEL BB 00.02.084	
versie: 23-11-05			
BEOORDELING AMMONIAKEMISSIONE	In bijlage A zijn kort de achtergronden bij de ontwikkeling van luchtwassystemen en de werking van een chemische luchtwasser beschreven.		
DE TECHNISCHE UITVOERING VAN DE STAL			
Stalonderdeel	Uitvoeringseis^{7,8}	Voorgestelde uitvoering	Akkoord
Hok, vloer en mestkanaal	geen nadere eisen	gespeende biggen: volledig roostervloer; vleesvarkens: bolle vloeruitvoering	ja
Hokoppervlak	geen nadere eisen ⁹	gespeende biggen: $(3,290 \times 1,825) / 17 = 0,353 \text{ m}^2$ per dierplaats; vleesvarkens: $(4,20 \times 2,125) / 11 = 0,81 \text{ m}^2$ per dierplaats	ja
Ventilatie	afvoer van de lucht uit de stal via de luchtwasser. Bij het toepassen van centrale afzuiging moet het doorstroomoppervlak van het luchtkanaal tenminste 1 cm^2 per m^3 maximale ventilatiecapaciteit bedragen. Voorts moeten de door het Klimaatplatform vastgestelde gebruiksnormen voor maximale ventilatie in acht worden genomen (zie bijlage B voor een nadere toelichting).	de stal is uitgevoerd met twee kappen. In beide kappen is een centraal afzuigkanaal gemaakt. Het doorstroomoppervlak dient minimaal 19 m^2 en 15 m^2 te bedragen. Volgens de tekening bedraagt het doorstroomoppervlak per kanaal 23 m^2 . Hiermee wordt voldaan aan de norm.	
Luchtwasser	dimensionering luchtwasser conform IMAG-DLO toelatingscertificaat	niet aangegeven	ja, mits 1

⁷ Anonymus, 2000, Chemisch luchtwassysteem voor vleesvarkens, kraamzeugen, guste en dragende zeugen, gespeende biggen en beren, Stichting Groen Label, Rijswijk (Z.H.), Nummer BB 00.02.084.

⁸ Scholtens, R., 1996, Inspectie van luchtwassystemen voor mechanisch geventileerde varkensstallen, IMAG-DLO, Wageningen.

⁹ Let op. Het voor de gespeende biggen, opfokzeugen en vleesvarkens beschikbare hokoppervlak is wel bepalend voor de toe te passen emissiefactor.

	chemische luchtwasser van Uni-Q-Fill, type UniQ-95, waarbij continue registratie plaatsvindt van het aantal draaiuren van de circulatiepomp en het spuidebiet. Registratie vindt plaats met behulp van een urenteller en een geijkte waterpulsometer. De geregistreerde waarden moeten niet vrij toegankelijk worden opgeslagen.	per kap: 1 luchtwasser type Uniq-95. rest niet aangegeven	ja, mits 2
Zuuropslag	de inhoud moet snel en accuraat zijn af te lezen	niet aangegeven	ja, mits 3
Opslag spuiwater	opslagkelder / opvangput mag niet in open verbinding staan met de dierruimte; aanbeveling is om spuiwater af te voeren naar een opslag waarin geen mest wordt opgeslagen (zie ook verderop in deze tabel)	aparte opslagkelder	ja
EMISSIEFACTOR			
	- gespeende biggen 0,04 kg NH ₃ per dierplaats per jaar (hokoppervlak meer dan 0,35 m ² per dierplaats); - vleesvarkens 0,18 kg NH ₃ per dierplaats per jaar (hokoppervlak meer dan 0,8 m ² per dierplaats)		ja
EINDOORDEEL EN OPMERKINGEN, de nummers verwijzen naar de kolom 'akkoord'			
<i>Technisch (de nummers verwijzen naar de kolom 'akkoord')</i>	<p><i>Van de veehouder te verlangen dat:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. de luchtwasser worden gedimensioneerd volgens het IMAG-DLO toelatingscertificaat;</i> <i>2. de registratie plaatsvindt met apparatuur zoals onder de kolom uitvoeringseisen is vermeld</i> <i>3. de hoeveelheid zuur snel en accuraat is af te lezen.</i> <p><i>Voor het overige in te stemmen met de voorgestelde situatie.</i></p>		
<i>Eisen aan het gebruik</i>	<i>de eisen welke door Groen Label zijn vastgelegd, alsmede de nadere bijzonderheden 2 tot en met 4, zie de Groen Label leaflet¹⁰ in de voorschriften op te nemen / te verwerken. In bijlage 2 wordt een aanvulling op deze eisen en nadere bijzonderheden gegeven.</i>		
<i>Controle / handhaving</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>een bouwcontrole uit te voeren op basis van de detailtekeningen en de hiervoor gemaakte opmerkingen;</i> • <i>in de vergunningsvoorschriften op te nemen dat de chemische luchtwasser een ammoniak verwijderingrendement moet hebben van tenminste 95 procent;</i> • <i>in het belang van een waarborg op het te behalen rendement, bij de vergunninghouder / -aanvrager aan te dringen op een contractuele regeling waarbij de leverancier garant staat voor een goede werking van de luchtwasser. Dit houdt ondermeer in het realiseren van een ammoniak verwijderingrendement van minimaal 95 procent.</i> 		
<i>Het overwegen waard is om</i>	<i>Het Groen Label geeft de aanbeveling om het spuiwater in een afzonderlijke opslagkelder op te slaan om het vrijkomen van zwavelwaterstofgas te voorkomen. Bijkomend voordeel is dat alle mogelijkheden voor de afzet van het spuiwater worden opgehouden. Omtrent de bestemmings- en toepassingsmogelijkheden van het spuiwater bestaan in theorie verschillende opties. Deze zijn beschreven in de notitie bij de brief van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de milieuhygiënische randvoorwaarden voor verwijdering van spuiwater van luchtwassersystemen in de veehouderij (brief van 18 mei 2000 met als kenmerk DWL/200005147).</i>		

Bijlage:

¹⁰ Anonymus, 2000, Chemisch luchtwassysteem voor vleesvarkens, kraamzeugen, guste en dragende zeugen, gespeende biggen en beren, Stichting Groen Label, Rijswijk (Z.H.), Nummer BB 00.02.084.

A Chemische luchtwasser

B Werking centraal afzuigstelsel / gebruiksnormen Klimaatplatform

Bijlage A Chemische luchtwasser

Achtergronden

Het toepassen van een luchtwasser voor het reduceren van de uitstoot aan ammoniak en andere stankstoffen staat opnieuw in de belangstelling. Eind jaren '80 / begin jaren '90 zijn biowassers onderzocht. Het milieurendement was hoog, maar de kosten en de controle / handhaving bleken de toepassing op brede schaal in de weg te staan. Om aan deze beperkingen iets te doen is een nieuwe generatie luchtwassers ontwikkeld. Het chemische luchtwassysteem van UniQFill International BV maakt deel uit van deze nieuwe generatie.

Werking

De werking van een chemische luchtwasser is gebaseerd op een fysisch en een chemisch proces. Het eerstgenoemde proces wordt gekenmerkt door stofoverdracht (evenwichtsproces) als gevolg van een concentratieverschil tussen de te verwijderen stof (ammoniak) in de lucht en het water in de wasser (waswater). De drijvende kracht achter dit proces is groter naarmate het concentratieverschil groter is en / of de pH van het wasmedium lager is.

Door het laag houden van de ammoniumconcentratie en de pH in het waswater wordt het proces draaiende gehouden. In de chemische luchtwasser van UniQFill International BV wordt zwavelzuur aan het waswater toegevoegd. Het in het waswater opgevangen ammonium reageert met dit zuur. Het reactieproduct is een zout (ammoniumsulfaat). Tevens stijgt door deze reactie de pH van het waswater. Wanneer de pH boven de ingestelde waarde uit stijgt wordt automatisch zuur aan het waswater toegevoegd.

Een te hoge zoutconcentratie verstoort het chemisch proces door uitkristallisatie van het zout op ongewenste plaatsen. Daarom moet het waswater regelmatig worden ververst (spuien). Een grens die in ieder geval niet mag worden overschreden is de oplosbaarheid van het gevormde zout. De oplosbaarheid van het zout is bepalend voor de maximaal toelaatbare zoutconcentratie en het debiet van het spuiwater.

Voor de overdracht van ammoniak van lucht naar water is in een luchtwasser slechts een korte tijd beschikbaar (circa 1 seconde). Hierdoor is het noodzakelijk dat het contact tussen lucht en water zeer intensief is. Dit wordt bereikt door gebruik te maken van pakkingsmateriaal (ook wel contactmateriaal of vulmateriaal genoemd). Het aangezuurde water stroomt over dit materiaal en wordt gerecirculeerd. Water moet, om dit goed te kunnen verdelen over het pakkingsmateriaal, in voldoende mate aanwezig zijn.

Literatuur

- Uenk, G.H. e.a., 1993, Vermindering ammoniakemissie door gebruik van biowassers; PROPRO-project Luchtzuivering vleesvarkensstallen, IMAG-DLO, Wageningen, Rapport 93-27.
- Sande-Schellekens, A.L.P. van de en G.B.C. Backus, 1993, Ervaringen met biowassers op vleesvarkensbedrijven in PROPRO, Proefstation voor de Varkenshouderij, Rosmalen, Proefverslag nummer P 1.93.
- Scholtens, R., 1996, Inspectie van luchtwassystemen voor mechanisch geventileerde varkensstallen, IMAG-DLO, Wageningen.

Bijlage B Werking centraal afzuigsysteem / gebruiksnormen Klimaatplatform

Werking centraal afzuigsysteem

Een centraal afzuigsysteem kenmerkt zich door de aanwezigheid van een luchtkanaal waarin de lucht uit meerdere afdelingen wordt verzameld. Dit kanaal kan zowel in de stal als naast de stal worden aangelegd. De lucht uit de afdelingen gaat daarbij via meetsmoor units naar het afzuigkanaal. Op een centraal punt wordt de lucht via één of meerdere ventilatoren uit dit kanaal afgevoerd naar buiten. Dit in tegenstelling tot een traditioneel ventilatiesysteem waarin de lucht uit de afdeling via een ventilator rechtstreeks naar buiten wordt afgevoerd. Door de zuigkracht van de ventilatoren heerst onderdruk in het afzuigkanaal en de afdelingen. Door de onderdruk in het afzuigkanaal wordt continu lucht uit alle afdelingen aangezogen. De lucht kan door deze onderdruk niet op een andere wijze de afdelingen verlaten. Daarnaast kan de lucht de afzuigkanalen alleen verlaten via de centraal opgestelde ventilatoren.

De meetsmoor units meten de luchtverplaatsing. Door een procescomputer wordt deze waarde vergeleken met de berekende waarde. Indien nodig stelt deze procescomputer de luchtverplaatsing bij door het vergroten of verkleinen van de doorstroomopening in de meetsmoor unit. Wanneer dit onvoldoende effect heeft gaan de centraal opgestelde ventilatoren harder of zachter draaien.

Voor een goede werking van het systeem is het van belang dat alleen lucht in het afzuigkanaal komt dat via de meetsmoor units is aangezogen. Wanneer zich in het afzuigkanaal lucht bevindt dat niet afkomstig is uit de afdelingen is sprake van een lek in het systeem. Bij een te groot lek (te groot oppervlak) kan de onderdruk in het afzuigkanaal zelfs helemaal wegvallen. Het gevolg in dit extreme geval is dat de lucht in de afdelingen niet meer ververst wordt. Lekken in het ventilatiesysteem verstoren de luchtverversing in de afdelingen. Dit kan leiden tot meer gezondheidsproblemen bij de dieren (onder meer hoesten, longontsteking en kannibalisme).

Het aanbrengen van een afzuigkanaal met de daaraan gekoppelde luchtwasinstallatie biedt voldoende garantie dat alle lucht die de afdelingen verlaat de luchtwater passeert. De veehouder zal ervoor zorgen dat het centraal afzuigsysteem goed wordt aangelegd omdat dit hem anders geld kost door meer gezondheidsproblemen bij de dieren. Het afzuigkanaal met de aansluitingen op de afdelingen en de wasser moet, behoudens de gewenste doorstroomopeningen, luchtdicht worden uitgevoerd. Alle naden en kieren dienen te worden afgedicht.

Gebruiksnormen Klimaatplatform

Bij de berekening van de benodigde luchtverplaatsingscapaciteit mag bij centrale afzuiging in bepaalde gevallen van een lagere gebruiksnorm worden uitgegaan. Dit hangt onder meer samen met de leeftijd, het gewicht en/of het productiestadium van de dieren. In onderstaande tabel zijn deze normen vermeld. Deze normen zijn vastgesteld door het Klimaatplatform. Het gaat hier om normen die zijn uitgedrukt in maximaal te realiseren ventilatiecapaciteit. Met andere woorden, de netto capaciteit van de ventilatoren is bepalend. De netto capaciteit is afhankelijk van het verschil in statische druk voor en achter de ventilator. Hindernissen die de binnenkomende lucht op haar weg ondervindt, bijvoorbeeld nauwe lucht doorlaten en luchtfilters, veroorzaken dit drukverschil.

Normen maximaal te realiseren ventilatiecapaciteit

Diercategorie	Algemene norm (m ³ per dier per uur)	Gelijktijdigheidsfactor (%) 1)	Norm centraal afzuigen (m ³ per dier per uur) 2) 3)
kraamzeugen (inclusief biggen)	250	80	200
gespeende biggen	25	75	20
guste en dragende zeugen / dekberen	150	100	150
vleesvarkens / opfokzeugen	80	75	60

Toelichting:

- 1) Deze gelijktijdigheidsfactor mag bij centraal afzuigen alleen volledig worden toegepast als aan alle van de volgende voorwaarden is voldaan:
  - * de stal of het stalgedeelte waarin centrale afzuiging wordt toegepast moet bestaan uit vier of meer ongeveer gelijke afdelingen voor dezelfde categorie varkens;
  - * de betreffende afdelingen moeten op één luchtafvoersysteem zijn aangesloten;
  - * de dieren in de verschillende afdelingen bevinden zich gelijkmatig verdeeld in een verschillend groeitraject;
  - * de maximale ventilatie wordt per afdeling aangepast aan de algemene norm voor de behoefte van de dieren.
- 2) Deze normen gelden alleen in die situaties waarin de aangegeven gelijktijdigheidsfactor volledig mag worden gehanteerd (zie ook 1).
- 3) Bij toepassing van een luchtkoelsysteem mag de maximale capaciteit met 15 procent worden beperkt. Voorwaarden daarbij zijn dat het koelsysteem zeer degelijk moet zijn uitgevoerd en de koeling moet plaatsvinden in combinatie met een luchtverdeelsysteem dat de lucht laag in de afdeling brengt. Aan beide voorwaarden moet worden voldaan.

Literatuur

- Bodde, R., 1996, Centrale afzuiging verovert varkensland; De ins en outs van een veelbelovend nieuw ventilatiesysteem, In: Boerderij/Varkenshouderij, no. 26 (24 december 1996), Misset, Doetinchem.
- Huijben, J., 1997, Maximumcapaciteit kan vaak heel stuk lager; Nieuwe ventilatienormen gaan uit van gerealiseerde opbrengst, In: Boerderij/Varkenshouderij, no. 24 (2 december 1997), Elsevier bedrijfsinformatie b.v., Doetinchem.
- Anonymus, 1998, Nieuwsbrief, Stichting Groen Label, Rijswijk (Z.H.), Nummer 1-4.